

Christianshavneren

Bydelsavis nr. 6 / September 2018 / 35.årgang

CHRISTIANSHAVN

400 år i bevægelse • 1618-2018

Aftenkoncert på Torvet ved jubilæet, fotograferet af Susanne Mertz. Læs mere om jubilæet, især på side 10-11

Det var en skøn og varm sommer. Fotograferet af ebb

*Bardur Jakobsson udstiller på Nordatlanten. Foto: ebb
Se mere på side 18*

HUSKAT!

Miljøbilen kommer på Torvet 17. september kl. 19-20

Christianshavns seniorklub

“Oplevelser for 60+”

Hver mandag kl. 12.00 i
mødelokalerne A&B, Hal C,
Arsenalvej 6, 1436 KBH K

Henvendelse kan ske til klubbens kontaktperson:
Kirsten Mortensen - Tlf: 24 22 87 42

3. september Klubdag med kage

10. september Hans-Christian Jepsen spiller op til Hit med Sangen

17. september Kristine Nielsen fortæller om Ska-gens maler PS Krøyer

24. september Poul Kragelund fortæller om Tove Ditlevsen og Lean Nielsen

1. oktober Klubdag med kage

8. oktober Franz Leander fortæller om forfatteren Jacob Paludan

Fælles fodslag

Provsten slår fast, at menighedsrådene i Christians Kirke og Vor Frelser Kirke skal finde ud af at samarbejde om deres fælles menighedshus, Stanleys Gård.

Hvis der ikke havde været frafald og bortrejse blandt medlemmerne i Vor Frelser Kirkes menighedsråd på et møde den 25 april, så havde der måske været et flertal for at sælge de to kirkers fælles menighedshus, Stanleys Gård i Overgaden Oven Vandet. Nu blev der et spinkelt flertal på to for en plan, et udvalg under Vor Frelser Kirke havde lavet om at beholde huset og omdanne det til et kirkeligt forsamlingshus for christianshavnerne og andet godtfolk.

Den overvejende holdning i Christian Kirkens menighedsråd var for et salg. Stanleys gård er for stor, for dyr at renovere, ligger for langt fra de to respektive kirker og samarbejdet har til tider været bøvet. Men med Vor Frelser Kirkes flertal for at beholde huset, kunne Christian Kirkens enten trække sig kvit og frit fra huset eller blive og samarbejde.

Det bliver det sidste.

På et møde den 14 august mellem formandskabet i de to menighedsråd og deres provst, Michael Krogstrup Nissen, slog provsten fast, at der ikke bliver nogen enegang i denne sag. De to råd skal samarbejde om husets fremtid.

”Det er i første omgang en lokal beslutning, hvad der skal ske med huset. Men det skal være en god proces og de skal være enige,” siger Krogstrup Nissen.

”Så nu starter vi fra bunden,” siger formand for Christians Kirkens menighedsråd, Ole Lund. ”Vi har et fælles hus og nu skal vi finde ud af, hvad vi skal bruge det til.”

Det betyder, at det skal undersøges, hvad det vil koste at renovere Stanleys Gård. Palæet har været forsømt de senere år, fordi husets fremtid var usikker. Der skal også laves en plan over, hvordan man kan udnytte rum og faciliteter i det store hus. Og efter det skal der træffes nogle beslutninger.

Og mens dette arbejde pågår, har Vor Frelser Kirke nok at se til, fordi man samtidig søger tilladelse til at opstille tre midlertidige pavilloner på kirkens grund til personalet. Planen er på sigt at bygge permanente faciliteter tæt på kirken.

Så der er mange ting i spil lige nu og det bliver spændende for Christianshavn at følge med i, hvor det hele lander.

Tekst: Eva Suszkiewicz

Julie Rytth: Vinduesudstilling ved Eiffel Bar, sommeren 2018.

CHRISTIANSHAVN
400 år i bevægelse • 1618-2018

NORDEA
FONDEN

Jubilæumsbyvandringerne fortsætter i september. De er gratis og kan ses på Facebook.com/chr400/ under begivenheder.

Ren fejl = en rettelse!

I juniavisen bragte vi billeder, der illustrerede ”Flerfunktionel Affaldsløsning”. Men fotografen var ikke nævnt! Det sker nu: designstudo Arki-lab.

Tak for billederne.

Besøg på skoleskibet Goerg Stage var et stort tilløbsstykke under jubilæumsfestlighederne. Bemærk regnbueflaget!
Foto Kitty

Gratis advokatvagt

Sted:

Kulturhuset Islands Brygge

Tid:

Mellem kl 17-18.
Den første tirsdag i hver måned

Spørgsmål:

Advokat Karin Øhlenschläger (tlf 60165924)
Advokat fm. Mai-Britt L. Friis (tlf 23203533)

e-mail: christianshavneren@beboerhus.dk
www.christianshavneren.dk

Christianshavneren
bydelsavis

Avisens formål er at oplyse og skabe debat om hvad der foregår i bydelen. Udgives af avisgruppen, grundlagt i 1983. Indlæg og annoncer kan lægges i avisens postkasse i **Beboerhuset, Dronningensgade 34, 1420 Kbh. K** Eller naturligvis sendes elektronisk,

Redaktion af dette nummer består af: Poul Cohrt (ansvh.) Ole Ullby Kitty Bendixen Sidsel Winthrop Ole Kjær Nisted Bo Sørensen (web) Elsa Brix Caroline Borg Susanne Munch

Avisen omdeles til alle brevsprækker på Christianshavn, incl. Holmen, Margretheholm, Refshaleøen og Christiania. Den kan også hentes i Beboerhuset og på Biblioteket samt hos Irma og Superbrugsen.

Tryk Provins-Trykkeriet oplag 6.500

Redaktionen består af aktivister og har ingen fast træffetid.

Kontakt os og vi kommer tilbage for aftale af møde o.a.

Tlf. 3257 8890
Konto 1199 0001393758
CVR nr. 53 39 99 59
email:
christianshavneren@beboerhus.dk

Regning for fortovsordning klar Kultur og natur mødes på Christianshavns Vold

Københavns Kommune har opkrævet i omegnen af 18 mio. kr. for meget for renhold af fortovene i den centrale del af byen.

Med hjælp fra eksterne konsulenter har Teknik- og Miljøforvaltningen nu opgjort de private grundejeres krav på tilbagebetaling for renhold af fortovene i den centrale del af byen. En ekstern advokat vurderer, at kommunen ikke havde pligt til at sende renholdet af fortovene i udbud allerede i 2015, da Vejloven blev ændret. Derfor vurderer advokaterne, at kommunen alene skal tilbagebetale grundejerne for de besparelser, der er opnået som følge af gennemførte effektiviseringer.

Forvaltningens gennemgang viser, at der er opkrævet cirka 27 mio. kr. for lidt for renholdet i årene 2011-2015. Først i 2016 og 2017, er der opkrævet for meget for samlet set cirka 18 mio. kr. på grund af gennemførte effektiviseringer, og disse penge skal betales tilbage. Beregningerne er gennemgået og vurderet af Ernest & Young. Teknik- og Miljøudvalget skal mandag den 27. august tage stilling til sagen. Herefter vil tilbagebetalingen til de lidt mere end 4.000 matrikler, der er omfattet af ordningen, ske automatisk. Da bl.a. fortovsarealet varierer betydeligt, vil tilbagebetalingen til den enkelte grundejer spænde fra under 100 kr. og op til ca. 150.000 kr.

”Det er stærkt beklageligt, at grundejerne har betalt for meget for renhold af fortovene i to år. De penge skal grundejerne naturligvis have tilbage. Jeg ser derfor frem til at drøfte forvaltningens anbefaling med de andre udvalgsmedlemmer på mandag,” siger teknik- og miljøborgmester Ninna Hedeager Olsen (EL).

Ved udarbejdelsen af et såkaldt kontrolbud i forbindelse med et udbud af 1/3 af ordningen i foråret 2018 kunne Teknik- og Miljøforvaltningen konstatere, at de faktiske udgifter i dag ligger 30 pct. under den opkrævede pris. Det skyldes primært overgangen til at bruge løvpustere fremfor affaldssnappere. Men også forbedrede driftspladser, en ny arbejdstidsaftale og bedre arbejdsplanlægning har haft betydning.

Eftersom opkrævning for renhold af fortovene først sker det efterfølgende år, så kommer grundejerne ikke til at betale for meget i 2018. I første halvår vil grundejernes pris blive beregnet ud fra kommunens kontrolbud. I andet halvår

vil prisen blive beregnet ud fra det laveste bud fra de private entreprenører. Da kommunen ikke straks kan nå at tilpasse sin driftsorganisation til den nye situation, vil ordningen resten af året være underfinansieret. Kommunens samlede underskud på ordningen i indeværende år bliver på cirka 35 mio. kr. Et flertal i Borgerrepræsentationen besluttede før sommer at annullere det gennemførte udbud på 1/3 af fortovsordningen og i stedet for at lave et nyt udbud på hele ordningen. Derfor forventes det, at private fremover skal stå for opgaven med renhold af fortovene i de dele af byen, der er omfattet af ordningen.

Fakta

Kort om fortovsordningen
Kommunerne har som udgangspunkt ansvaret for at finansiere og stå for renhold af de offentlige fortov. Københavns Kommune har tilbage i 70'erne benyttet vejlovens mulighed for at overdrage ansvaret til grundejere, der har ejendomme op til et offentligt fortov. Dette gælder i hele byen. Fra starten af 1990'erne besluttede kommunen – også med hjemmel i vejloven - at forvaltningen i udvalgte bydele og gader skulle varetage grundejers renholdelsesforpligtelse på fortovet mod betaling fra grundejeren. Ordningen - kaldet Fortovsordningen – blev udvidet i 00'erne. Det er politisk besluttet, hvilke fortovsstrækninger i udvalgte bydele og dermed hvilke grundejere, der er omfattet af fortovsordningen.

Fortovsordningen blev indført for at imødekomme et politisk ønske om et højere renholdelsesniveau på særligt befærdede gader og områder i byen. Med fortovsordningen blev det muligt at gennemføre facade-til-facade renhold, hvor fortov, cykelstier og vejbaner renholdes koordineret af forvaltningen. Resultaterne med metoden har været gode, og det er lykkedes at opnå et kvalitetsløft i byrummene. Betalingen fra grundejerne skal modsvare forvaltningens udgifter til renholdelsen. Ordningen havde i 2017 et omfang svarende til ca. 63 mio. kr. pr. år og beskæftigede i alt ca. 88 medarbejdere, hvoraf ca. 76 er udførende og ca. 12 er administrative medarbejdere og ledere.

Kort om det gennemførte udbud

Efter en ændring af Vejloven har Teknik- og Miljøforvaltningen gennemført en såkaldt markedstest af

priserne i fortovsordningen ved at udbyde ca. 1/3 af ordningen (Vesterbro, Indre Nørrebro, Holmbladsgade og Hamletsgade). Forvaltningen har selv budt på opgaven (kontrolbud), og der er desuden modtaget bud fra tre private entreprenører. Teknik- og Miljøforvaltningens eget kontrolbud ligger 30 pct. under de priser, der hidtil har dannet grundlag for beregning af grundejerbetalingen i ordningen (dvs. forvaltningens nuværende priser). De tre indkomne bud fra private entreprenører er væsentligt under forvaltningens kontrolbud, når udgifter til tilsyn med videre er medregnet. Borgerrepræsentationen besluttede den 21. juni 2018 at sende hele fortovsordningen i udbud. Derfor blev det første udbud annulleret.

Det vindende bud vil herefter udgøre markedsprisen for fortovsordningens øvrige områder, som er sammenlignelige med det udbudte område. Prisen for fortovsrenholdelse må efter udbuddets gennemførelse ikke ligge over markedsprisen. I 2018 vil prisen for fortovsrenholdelse i ordningen blive beregnet efter forvaltningens kontrolbud for første halvår, og efter billigste bud fra det gennemførte udbud i 2. halvår. Baggrunden for prisforskellen mellem kontrolbuddet og den hidtidige pris er blevet analyseret nærmere med hjælp fra eksterne juridiske og økonomiske rådgivere. Herefter vil forvaltningen, efter politisk behandling af sagen i Teknik- og Miljøudvalget den 27. august, iværksætte en tilbagebetaling.

Sæt kryds i kalenderen onsdag eftermiddag d. 12. september 2018. Miljøpunkt Indre By & Christianshavn inviterer dig på byvandring på Christianshavns Vold.

Vi vil fortælle om Voldenes udvikling fra anlæggelsen af Københavns forsvar til rekreativt område i dag. Volden er fredet, hvilket vil sige, at man ikke må foretage terrænændringer eller ændre vegetationsforhold uden tilladelse. Hvordan sikrer man områdets rekreative, landskabelige og biologiske værdier på en fredet kulturarv?

Vi mødes ved Torvegade 75 ved Vagtboligen (det gule hus) kl. 16.30.

Er du interesseret i at høre mere? Følg med her: [facebook.com/MiljopunktIndreByChristianshavn](https://www.facebook.com/MiljopunktIndreByChristianshavn)

Flerfunktionel Affaldssortering

Det kan være svært at sortere sit affald på Christianshavn, for der er ikke plads til alle beholderne i de små baggårde. Derfor har Københavns Kommune, Miljøpunkt og Christianshavns Lokaludvalg igangsat et projekt, som undersøger og afprøver, hvordan der kan etableres flotte og flerfunktionelle muligheder for at sortere affald i det offentlige rum. Det gælder papir, pap, plast og metal.

Igennem tre workshops i juli og august 2018 har frivillige borgere udviklet og diskuteret ideer til affaldssortering. Arkitektfirmaerne Platant og Krilov har på baggrund af resultatet designet et koncept for flerfunktionelle affaldsløsninger til forskellige byrum på Christianshavn. Konceptet består af en kerne, hvori affaldsbeholderne placeres. Kernen kan både indeholde

beholdere med en kapacitet på 660 L og 240 L og være så lang eller kort som ønsket. Kernen har rundede ender, så det er nemmere at komme omkring og forbi den i byrummet. Kernen har desuden indkast, så brugeren kan smide sit affald gennem et hul frem for at skulle løfte låget på beholderen. Kernen kan suppleres med en række andre funktioner, som kobles på. Det er f.eks. bænke, borde, plantebede, cykelstativer informationskilte og boghylder. Til løsningen kan vælges forskellige byggematerialer, hvorved løsningen kan tilpasses områdets karakter.

Igennem en prioriteringsproces, er der blevet udvalgt to steder, hvor der er et ønske om at få opført faciliteter til affaldssortering i det offentlige rum, og hvor det ser ud til at være muligt at opnå de fornødne tilladelser fra myndighederne. Vi arbejder stadig med at indhente de sidste tilladelser. Projekterne til disse to steder, hvor Bådsmadsstræde møder Overgaden Neden Vandet og ved B&W Porten på Overgaden Neden Vandet, er illustreret på de kommende sider. Som udgangspunkt vil stationerne være midlertidige (1 år), hvorefter projektet vil blive evalueret og dets

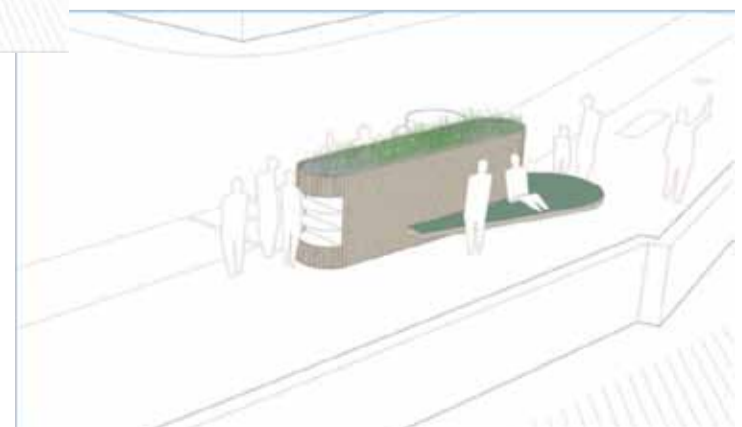
fremtid afgjort. Vi planlægger at holde indvielse af anlæggene lørdag den 6. oktober. Bådsmadsstræde og Overgaden neden Vandet:

Området ved enden af Bådsmadsstræde er roligt og fredfyldt. Her foreslås det, at løsningen kombineres med grønt tag, muligheden for ophold samt et bogskab. Tag en gammel bog med fra din egen boghylde og byt den til en ny fra bogskabet. Her kan man slå sig ned og nyde stemningen og roen.

Overgaden neden Vandet ved hjørnet af Wildersgade syd for B & W-porten:

Ved B&W Porten foreslås det at lave affaldsløsningen i kombination med grønt tag, ophold og et bord til at sidde omkring og spille ved. Her er der mulighed for at slå sig ned og møde venner og naboer til en snak. Området er roligt, nemt at komme til og derfor en god placering til en affaldsløsning på Christianshavn.

Genbrugsgruppen under Christianshavns Lokaludvalg.

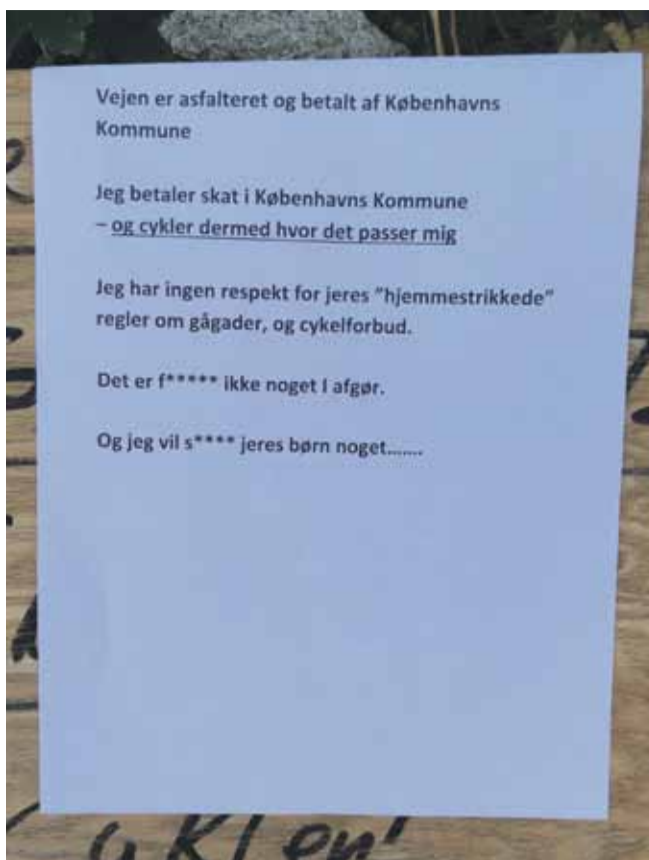
Debat og Læs

Nu ved jeg af gode grunde ikke hvem det er der her offentligt tilsviner og nærmest truer legende børn, med at være ligeglad med om de bliver kørt ned.

Hvis vedkommende havde været et menneske med integritet, havde jeg kunne rette henvendelse direkte. Nuvel, det forholder sig således at det IKKE er Københavns kommune der betaler for overfladebelægning i Christiania. Det er Christianitterne. De betaler altså to gange. Først til kommunen og derefter til Christiania. "Cykelstien" er OGSÅ til gående, legende, ridende, rulleskøjtende, dansende m.m og derfor skal man tage HENSYN til hinanden. Dvs at man sætter farten ned når der er andre på stien.

Man "sparre" tre(3!) minutter på denne rute HVIS der ikke er forhindringer(læs: turister, heste, hunde, børn m.m.) på stien.

Måske denne meget vrede person skulle overveje, at køre over torvegade i stedet for ind igennem Københavns næststørste turistattraktion, hvor mennesker og dyr bev-

æger sig i meget forskellige svar på tiltale. tempi.

Håber i vil dele opslaget så rette vedkommende kan få

Mvh
Tanja Fox

Afrikansk og indisk marked

- Børneengen søndag d.23.9

Vi holder marked med skønne afrikanske varer: Tekstiler, instrumenter, smykker, tøj, tasker og meget mere.

Desuden indiske varer, som pude betræk og tasker mm. Der dukker nok også nogle lopper op!

Overskuddet går til Projekter i Ghana

Adresse
Elisabeth Lange
Turkist hus på Børneengen
Nordområdet 282
1440 K

www.afrikanskdans.dk

Rækkehus byttes i Dragør

Søger: lys og lille lejlighed på Christianshavn.

Haves: rækkehus i Dragør - lejlighed 3 v. på 83 kvm. i to plan.

Huset har egen gårdhave og er tæt på vandet og i stille omgivelser. Boligen har husdyrstilladelse og fællesvaskeri.

Husleje: 7546 kr. excl. aconto varme 805 kr. og vand 345 kr.

Mobil 25549064 Tine :-)

KRÆMMERHUSET

Din Isenkræmmer på Torvet

Dronningensgade 48
Christianshavns Torv
1420 K - Tlf. 3257 6841

Så er ombygningen af Ørkenfortet begyndt

Som man måske ved, er ombygningen af Ørkenfortet allerede påbegyndt, og byggepladser taget i brug. Med henvisning til vedlagte billede, har ATP ikke alene inddraget deres eget næsten 8 m. brede fortov på eget område, men også inddraget kommunens fortov. Det giver allerede mange unødige krydsninger for fodgængere. Således skal alle fra indre by, der skal med havnebusen ikke alene rundt om ørkenfortet, men også over på modstående fortov og lidt ned af gaden tilbage igen. Afspærringen er foretaget med tunge betonsten og plankeværk.

Derudover er også alle parkeringspladserne på denne strækning nedlagt, og påberåbes tilsyneladende

med private skilte uden de nødvendige skiltepåskrifter. Det er uforståeligt, selv for en erfaren vejbygger som jeg selv, hvorfor det er nødvendigt.

Vi må i alt fald have de savnede parkeringspladser tilbage snarest.

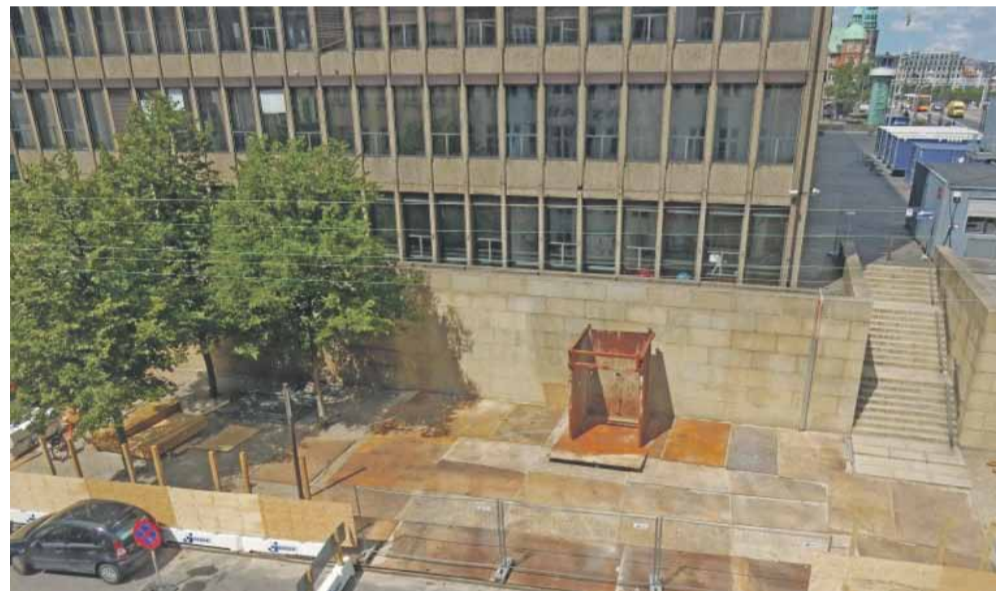
Når vi nu er i gang, vil nogle måske spørge til, hvad det mærkelige jernmonstrum skal være godt for. Det er begyndelsen til en 7 etager udvendig affaldsskakt for det meget giftige affald, som nu skal fjernes fra bygningen, af folk med rumdragter. Ikke alene føles det lidt utrygt, men samtidig kan man forestille sig den larm, det giver med så højt fald. Det drejer sig ikke om nogle få dage, men mere end et

halvt år.

Når man kan læse, at man vil gøre hvad man kan for at få transporteret affald og byggematerialer ad vandvejen, kunne man forvente, at denne byggeplads blev anlagt ovre ved kajen, hvor støj og støv generede mindre, og bådtransport er mulig.

Jeg har tænkt lidt over det, og er kommet til, at den plads jo er reserveret til de store reklamer, der giver hundredetusindevis af kroner i indtægt, så det er bedre at benytte Strandgadebeboernes fortov, parkering og beboernes tålmodighed. Her er det jo helt gratis.

Med venlig hilsen
Svend Aage Schiermacher
Strandgade 14

Tillykke til havnen med havnen

Af Niko Grünfeld,
kultur- og fritidsborgmester, København (Å)

For 400 år siden lagde Christian 4. grund for det Christianshavn, som vi kender i dag. Det er ikke alene virkelig mange år siden. Det er også historien om en havn, der som en anden kamæleon har transformeret sig til den farverige størrelse, bydelen er i dag.

Da Christian den 4. begyndte etableringen af Christianshavn, var den tænkt som en fæstningsby. Her kunne immigranter og bådsmand slå sig ned, indtil havnen blev købmændenes område. Fra 1618 begyndte man at anlægge bydelen med den nederlandske arkitekt og ingeniør, Johan Semp i spidsen. Bydelen blev lavet efter en retvinklet, symmetrisk byplan omgivet af grave og bastioner. Ja, der skulle være styr på tingene. Rette linjer. Kontrol og orden.

Grundene var dengang gratis og overladt til enhver, der ville lade 'gode købstadsbygninger' opføre. Desuden var der 12 års skattefrihed og syv års told-

frihed, hvis blot man slog sig ned i bydelen. Det betød, at rige københavnere og højtstående embedsmænd overtog, bebyggede og udstykkede de store grunde. Men der gik mange årtier, før byen, der 1639-74 havde egne privilegier og eget bystyre, for alvor voksede. Fra 1674 blev området indlemmet i København som Christianshavns Kvarter, og i 1700-tallet udvidedes bydelen med handelspladser og industrier. Gennem 1800-tallet blev bydelens karakter af fattigkvarter stadig tydeligere, og selvom B & Ws skibsværft og moderne masseproduktion kom til, blev bydelen ved med at være et af hovedstadens fattigste kvarterer præget af slum.

Det er længe siden. Det virker fjernt. Og Christianshavn er i dag et blomstrende område med en bred palette af butikker, kulturtilbud og ikke mindst mennesker.

Noget af det særligt fine ved Christianshavn er, mener jeg, netop bydelens rummelighed. Hvilke andre steder finder man både

luksusbagerier, Michelin-restauranter og varmes-tuer? Hvor ellers bor skæve eksistenser dør om dør med mennesker, hvis indkomst er en del højere end gennemsnittet? Jeg ved det ikke.

Jeg ved til gengæld, at havnen er fantastisk og fantastisk spraglet. At en slentretur langs voldene, et besøg på Christiania og et ophold ved kanalerne er et levende bevis på, hvad Christianshavn på mange måder er: En rigdom af mangfoldighed og kreativitet. At Christian 4. nok lykkedes med at skabe en fantastisk bydel – men at hans mål om at gøre havnen strømlinet heldigvis ikke gør sig gældende i 2018.

Vi skal turde favne det skæve og det fantasifulde. Vi skal dyrke det sanselige. Og vi skal blive stærkere sammen. Tak til Christianshavnerne for at være med til at gøre byen så levende, som den er. Stort tillykke med de 400 år.

Fredsfolk og videnskabsfolk... ... går imod EU-støtte til udvikling af våben med kunstig intelligens!

Af Lave K. Broch, 1. suppleant til EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU og medlem af Folkebevægelsen mod EU på Christianshavn og i Indre By

EU vil bruge rigtig mange milliarder kroner på udvikling af nye våben gennem EU's nye forsvarsfond. Penge, som kunne være blevet brugt til fredsmægling og forsoning. Men EU samarbejder i stedet tæt sammen med våbenindustrien i udvikling af nye våben, og EU vil dermed bidrage til ny oprustning i verden. Heldigvis er der en modreaktion, hvor fredsfolk og videnskabsfolk aktivt vender sig imod denne udvikling (se www.researchersforpeace.eu).

Vi står desuden lige foran den tredje revolution inden

for våbenudvikling, hvis den ikke allerede er begyndt. Den første var opfindelsen af krudtet. Den anden var opfindelsen af atombomben, og den næste vil være skabelsen af såkaldte autonome dræberrobotter. Mange videnskabsfolk har advaret EU imod udviklingen af disse våben, der har kunstig intelligens og som selv tager stilling til hvornår nogen skal dræbes. Men desværre fastholder EU retten til at forske i netop udviklingen af autonome dræberrobotter.

Regeringen mener desuden, at Danmark kan være

med i projekter under EU's forsvarsfond. Jeg er meget uenig. Det vil være et brud på forsvarsforbeholdet.

Danmark skal ikke støtte udviklingen af EU's militære union. Vi skal arbejde for en mere sikker verden. Vi bør bakke op om Norges fredsmægling forskellige steder i verden, og vi bør støtte FN's arbejde for fred og deltage i FN's møder om hvordan der kan skabes global lovgivning om autonome dræberrobotter.

Ja til fred, FN og forsvarsforbeholdet - Nej til EU-staten!

FORTÆTNING!

Efter at have opgivet at bygge på Amager Fælled, har politikerne bedt forvaltningen om at komme med bud på, hvor der ellers kan bygges og tjenes penge til Metroprojektet. Listen blev bragt i "Politiken" forleden. Blandt grundene i spil er Prinsessegade 73 = A/B Firkantens gård. Det har en læser reageret på:

Det som jeg hæfter mig mest ved, er det meget

grimme og manipulerende kunstgreb, som Kommunen laver, ved at koble finansiering af Metroen sammen med nedlæggelse af de fri-rum, som byens små ubebyggede grunde giver.

De to ting har intet med hinanden at gøre og sammenkoblingen skaber meget stor utryghed og bekymring om fremtidig livskvalitet hos de mange borgere, der bor i nærheden af byggegrundene,

Sammenkoblingen vidner

om et bysteme, der enten aldrig har haft en reel plan for, hvordan Metroen skulle betales, eller.. endnu værre... først nu har tænkt sig at afsløre deres reelle plan.

Uanset hvad, så efterlader Kommunens tankegang mig med tvivl om, hvorvidt de folkevalgte overhovedet forstår de konsekvenser, som deres handlinger har for de borgere, der nu engang har valgt dem

Hilsen fra Randi Pr. g. 75B

Det var i sekstenhundred'atten

... eller cirka deromkring da der var penge i kassen

... at den senere købstad Christianshavn blev grundlagt. Men hvorfor og i hvilken sammenhæng?

1610'erne var for Danmark en vældig opgangsperiode. Under borgerkrigen i 1530'erne (Grevens Fejde) var landet blevet smadret, men nu, 70-80 år senere, bar den forsigtige politik, Christian 3. havde stået i spidsen for, frugt: Landbruget var i god gænge, byerhvervene i vækst, og der var mulighed for at tackle Danmarks problemer i international sammenhæng. Der var to hovedelementer: Siden sprængningen af Kalmarunionen tiltog Sveriges magt (især baseret på landets råstofrigdomme) og kunne true Danmarks stilling som dominerende magt i Østersøen. Dette forstærkedes af, at de andre store søfartsnationer følte sig trykkede af Øresundstolden og derfor nemt kunne hælde til, at samme magt ikke skulle sidde på begge sider af Øresund.

Christian 4. søgte at løse problemet med det, der i vore dage hedder en præventiv krig. På trods af højadelens modvilje mod udgifter, gennemførte han den sejr-

rige Kalmarkrig 1611-13, hvor Sverige måtte købe sig til en meget dyr fred. Faktisk måtte Sverige over 6 år betale "10 tønder guld" for at få Älvsborg (ca. det nuværende Göteborg) igen.

Og hvor meget er så 10 tønder guld? Nyere svenske historikere har regnet på sagen og fundet ud af, at det svarede til ca. 70% af bruttonationalproduktet – altså i vore penge måske en 6-700 milliarder kr. Det er mange penge – rigtig mange – og derfor var statskassen også fuld i 1618, samtidig med at landet nød godt af en almindelig opgangstid. Danmark var blevet til en velbeslået stormagt.

Men riget var sårbart: Kernen omkring hovedstad og flåde var kun beskyttet af forældede fæstningsværker. Derfor iværksatte Christian 4. sit store byggeri omkring flådens leje. Tøjhuset, Proviantgården og det Kgl. Biblioteks gamle hovedbygning var alle elementer i at opbygge en fuldt moderne flådebase, hvor udenforstående ikke kunne se, hvad man forberedte. Kbhv.s sydfront styrkedes ved – nemlig – anlægget af Christianshavns vold. En disposition, der i øvrigt beviste sin værdi i vinteren

1658-59.

Men da man også gerne ville styrke "kommerciellen" – altså handel, byggede man Børsen og, indenfor Christianshavns Vold, en handels- og fæstningsby efter hollandsk forbillede. Måske nærmere planlagde end byggede. For ikke mange havde lyst til at binde penge i tre sumpede småøer. Der blev derfor opfundet en række skattefordele for at lokke investorer til og i 1634 endda givet købstadsprivilegier, hvilket betød noget på den tid. Og langsomt blev byggegrundene taget i brug. De gunstige vilkår og det usikre afkast tiltrak en del lykkeriddere og charlataner – "devellopere" – og der var ikke mange grunde, der forblev i samme eje i længere tid. Men Christianshavn var løbet i gang – og resten er (også) historie.

Poul

BANG & BEENFELDT

RÅDGIVENDE
INGENIØRFIRMA

40+ års erfaring
Lokal virksomhed
Totalrådgivning
Rimelige priser

Ekspert i renovering af Christianshavns ejendomme

Få kvalificeret rådgivning til jeres bygge- eller renoveringsplaner

Få et friskt syn på jeres ejendom Hør om jeres muligheder – lige nu

Vi er Christianshavns lokale byggetekniske rådgiver og har været bydelens rådgiver i over 40 år.

Går I med konkrete bygge- eller renoveringsplaner, så kontakt os helt uforpligtende og hør, hvordan vi kan hjælpe med jeres kommende projekt.

Vi er eksperter indenfor renovering, energirenovering og generelt fornyelse af de smukke og historiske bygninger på Christianshavn. Vi har speciale i håndtering af sager for andels- og ejerforeninger samt større ejendomme.

Vi udfører også vedligeholdelsesplaner med en gratis opdatering efter 5 år samt energimærker, der rent faktisk kan bruges til noget.

Brug os som sparringspartner

Ring eller skriv - og lav en aftale
32 57 82 50
eller info@bangbeen.dk

Vi har 40 års erfaring med ingeniør- og arkitekturrådgivning og et velkonsolideret økonomisk grundlag

Speciale i andels- og ejerforeninger

Læs mere om os på bangbeen.dk

Langebrogade 6J, 4. 1411 København K Tlf: 32 57 82 50 info@bangbeen.dk www.bangbeen.dk

EIFFEL BAR
åben til 3 nat
Wildersgade 58
Tlf. 32 57 70 92
www.eiffelbar.dk

VVS installatør Jens Havn

Biltlf: 40846776
Fastnet: 32966776

Christianshavnerfærgens dåb!

Så blev den omsider døbt og fremvist i al sin pragt og charme: Christianhavns Færgecafés egen færge.

Navnet har den ventet på, siden den blev erhvervet i 2015 og nænsomt og grundigt sat i stand. Lørdag den anden juni skete det så på festlig vis med værterne kaptajn Erik og førstestyrmand Signe samt det dygtige mandskab, husets faste gæster, et glas og en skål, lækre kanapéer, harmonikamusik og fællessang og skibsdåb ved ingen ringere end Ridelærer Erna Iversen. Hvad er en færgecafé uden færge?! Og mågeskrig og skibstuden? Christianshavns Færgecafé har nu det hele. "Christianshavnerfærgen" fra 1880 har en fortid som svensk brandsprøjtebåd og senere passagerfærge, en overgang bevogningsfærge med kanon og siden hen dels rutebåd, dels fragtskib. Den

er registreret som kulturhistorisk værdifuld. Der er plads til 18 gæster på dækket, 12 i stævnen og 36 nede. Der er dejligt alle steder.

Nu kan man vælge, om man vil spise til lands eller til vands. Historiens vingesus er der begge steder. Selve Færgecaféen på Strandgade 50 er fra 1850 og emmer af sin oprindelige maritime atmosfære. Da Erik Frandsen overtog stedet for 5 år siden, så christianshavnerne til med spænding. Hvad nu? En af de faste gæster fortæller, at "historikken i køkkenet er blevet forfinet, moderniseret til stor glæde for os alle". Så de lokale hang ved, tog venner, bekendte og kunder med, og mange nye ansigter er siden kommet til. Stemningen er

hjertelig, humoristisk og hjemlig. Kombinationen af Eriks energier og hurtige replik og Signes sødme og overblik er uovertruffen. Som gæst er man bare solgt. "Vi ved, hvor vi har hinanden – og jeg taler mere i telefon med Erik, end jeg taler med min mand", fortæller Signe Volder Bonde. Intet under, at alle optræk til småkriser i restauranten løses med et blik og få ord imellem de to. Alt klares med et ægte smil. Begge er de professionelle, Erik med 25 års jubilæum som kok, Signe som serviceøkonom. Den første startede som 15-årig opvaske, den anden som 16-årig tjener. Erik er uddannet fra Suhrs Seminarium og har en professionsbachelor i kost og ernæring med speciale i

catering management. Da "Christianshavneren" mødte de to i strålende sol lige før receptionen, havde Erik gåsehud, for Signe var lige faldet og skulle en tur i en scanner – men dåben MÅTTE hun overvære, så det gjorde hun med en forbundet fod oppe på en stol og et glas vand i skyggen. Trods uheldet havde de to overskud til at drille hinanden.

Signe sidder ellers aldrig stille, så nu var lejligheden der til en længere samtale. Hun fortalte om glæden ved at være tilbage efter barsel, om arbejdsdelingen mellem hende og Erik, om sine vinindkøb og i det hele taget fornøjelsen ved restaurationslivet.

Erik har karismatisk sat

sit præg på stedet med elegante, men genkendelige retter, med års- og juleplatter, som gæsterne får lov at købe, hvis de vil det. "Hvorfor dog ikke?", (og snart husets egen specialfremstillede platte), med sans for sjove lydeffekter på toiletterne "jamen er det ikke morsomt?" og egen snapseskole (30 forskellige snaps) "prøv det!". Som kun han kan sige det.

Så ankom den legendariske Fru Erna Iversen (alias skuespilleren Peter Larsen) pr. båd. Ord slår ikke til. Overvældende kommer nok nærmest. I en pink plyskjole, der klyngede sig til de svulmende former, og i en strøm af vittigheder, platheder og fornærmelser steg fru en ombord og holdt en veloplagt tale om færgen. Så gik hun

på land og greb flasken, som naturligvis var en snaps gjort på christianshavnerurt. "Erik, hvad ER christianshavnerurt?". Svaret lød med stor præcision: "Det er en lille grøn urt". Derpå bad fru en om hjælp til at lyne en lynlås ned og overvældede sit publikum i corsage af rød lak. Så kastedes snapsen, og navnet var et faktum: Christianshavnerfærgen. I fællesskab afsang selskabet "Alle sømænd er glade for piger" til forbigående turisternes åbenlyse forundring, og så blev kanapéerne serveret.

Af Susanne Munch, fotograf Henning Nielsen.

Skolen for Tai Chi Chuan
Christiania
Siden 1984
Qi gong og Tai chi for
begyndere og øvede

Lars Ewé, tlf. 20 84 87 12
www.energivaerkstedet.eu

Læs også netavisen

www.christianshavneren.dk

Her kan du læse hele
avisen og opdaterede
nyheder hver dag.

**DIT LOKALE
BYGGEMARKED**

Fabriksområdet 56
Christiania
Telefon 32 54 79 24
Åbningstider:
man 12-18,
tir-fre 9-18, lør 10-18,
søn 11-18

CHRISTIANIA BILFRI BY
Følg os på Facebook & Instagram

Hvide Snit fejrer 40 års jubilæum

Lørdag 18. august var det 40 år siden de første beboere flyttede ind i Hvide Snit i Strandgade på Christianshavn. Det blev fejret med et brag af en fest på kajen i afdelingen, der ligger ud til Københavns havn.

Tekst og foto af journalist Karen Vistesen

Bo-Vitas dejlige boligafdeling i Strandgade er en perle på Christianshavn og det bedste sted i byen. Det kan alle, der bor der, hurtigt blive enige om og når først man er flyttet ind i afdelingen og har mødt den ægte Hvide Snit stemning, er det kærlighed man helst ikke vil miste igen.

Hvide Snit eller bare Strandgade, som afdelingen hedder efter administrationsskiftet fra Lejerbo til Bo-Vest, fejrede lørdag 18. august 40 års jubilæum. Adskillige af de beboere, som flyttede ind for 40 år siden, bor der endnu og det siger noget om hvor rart der er at bo.

Hele 114 beboere dukkede op, deriblandt en del børn, for Hvide Snit har i de senere år fået mange nye børnefamilier, som er med til at skabe liv i afdelingen. Generationerne skifter og det er kun

godt for et boligområde at der bor en skønsm blanding af børn, unge og ældre, som kan have glæde af hinanden.

Hvide Snits afdelingsformand Jan Hyttel holdt en dejlig tale for beboerne, hvori han fik sagt, at dengang han sammen med sin hustru Irene flyttede ind i afdelingen var det tanken at de kun skulle bo der i et par år, men nu var der gået 26 år, og de var her endnu og det var de glade for.

I sin tale kom Jan Hyttel også ind på de forskellige fornyelser som ejendomme har været igennem i årenes løb. Blandt andet har Hvide Snit for nogle år siden fået altaner og de, der bor i stueetagen har fået terrasser. Mange af altanerne og terrasserne vender ud mod havnen og er med til at gøre afdelingen til et attraktivt sted at bo og den

dejlige udsigt over vandet er daglig livskvalitet for beboerne i Hvide Snit. Også afdelingens legeplads, der ligger midt i bebyggelsen, og udearealerne samt kajen er i de senere år blevet renoveret med mange fornyelser til følge.

Jubilæet blev fejret på kajen med velkomstdrink, spisning af helstegt pattegris, lækre salater, kage og slik. Festudvalget fik klapsalver for at have lavet et flot arrangement – og en særlig tak fik bestyrelsesmedlem Sanne Nielsen, som havde gjort en ekstraordinær stor indsats for at få jubilæumsfesten til at lykkes.

Over 100 beboere deltog i jubilæumsfesten på kajen, hvor der var fællesspisning, musik og gode samtaler.

Solen skinnede over Hvide Snit og beboerne ved jubilæumsfesten

CHRISTIANS HAVNS HÅVNS LOKAL UDVALG

Christianshavns Lokaludvalg er nedsat af borgerrepræsentationen efter indstillinger fra Lokalområdet.

Lokaludvalget fungerer som bydelens officielle repræsentation (inkl. nogen lokal myndighedsvaretagelse) og er især bindeled mellem bydelens borgere og rådhuset.

Nyt fra Lokaludvalget

August 2018

På trods af sommer og masser af sol, så har der været vild aktivitet i Lokaludvalget. Nogle har måske lagt mærke til, at vor lille by holdt 400-års jubilæum. Jubilæumsudvalget har været i rastløst virke for at få et kompliceret arrangement til at hænge sammen – og det lykkedes! De ting, der smuttede, fik ingen betydning – og hele Christianshavn fik fest og farver og en glad tur nedad Memory Lane. Der var rigtig meget guf for os, der kan huske de tidlige 70'ere. Men der var også mere dybgående debatter om fremti-

dige problemer. Nyholm og Ørkenfortet fx Emner, som Lokaludvalget skal til at arbejde intensivt med. Respekt til jubilæumsudvalget for deres kæmpearbejde.

Torvet bearbejdes også intenst. Efter den - kun delvise - genopretning for nogle år siden, er det nu lykkedes at løbe sagen i gang igen. Lokaludvalgets torvegruppe samarbejder på kraft med andre, lokale aktører for at få Torvet revitaliseret og gjort til et torv for alle christianshavnerne. I har sikkert bemærket en del initiativer

henover sommeren – og der kommer mere!

Lokaludvalget bliver hørt: Alene på næste møde skal afgives høringssvar på 7 forskellige projekter. Det kræver ressourcer af vore frivillige. For nok har vi et sekretariat. Men de er hårdt spændt for med at møde alle de formelle krav, som det stiller at være offentlig myndighed. Egl. sagsbehandling må foretages af vore hårdt prøvede aktivister. De arbejder intenst for at sikre kvalitet i vore høringssvar – og det er jo ikke så ringe!

Der er nye, multifunktionelle affaldsordninger på vej – og hvis du er lidt usikker på, hvad der ligger i dette, så se andetsteds i avisen.

Natte-, restaurationsliv og festaber er et problem, stedse flere føler presserende. Rigtig mange beboere er glade for deres nattesøvn (de skal måske passe et arbejde) og værdsætter ikke den særlige omdrejningspunkt, som ved sommertid kan brede sig i porte og andre steder. Ejheller findes det rimeligt at rydde op efter andres fest. På den anden side har vi jo altid – som også

highlightet ved jubilæumsfesten – haft en tradition for at tage andres festligheder med godt humør. Så måske det var rimeligt at forvente, at de, der muliggør festerne (kommune, værtshuse m. fl.) også tager et medansvar for, at det ikke bliver ulideligt for omgivelserne.

Og nye problemer melder sig løbende: Senest bragte dagspressen en oversigt over, hvilke områder, forvaltningen peger på til bortsalg og byggeri, nu byggeriet på Amager Fælled bortfaldt. Et af områderne er Prinsesse-

gade 73 = A/B Firkantens gårdanlæg. Hmm ... bør vi ikke manifestere os her, førend man får lyse idéer om "fortætning" i alle vore gårde?

Så, vi keder os ikke i Lokaludvalget – ovenn er kun udpluk af den 20+ punkter lange dagsorden for vort næste møde. En ting, vi altid er glade for, er input fra vore bysfæller. Så har du noget på sinde, glæder Lokaludvalget sig til at høre fra dig.

Poul.

Hvor ligger "OXA" - og hvad er et skramlotek?

Ude på Holmen sker der ting og sager. Smukke, unikke, gamle bygninger bliver solgt fra. Til hvad ved vi endnu ikke. "Riget fattes penge", lyder det. En dag vil vi opdage, at ikke alt er til fals. Den dag er øjensynligt ikke kommet endnu.

Men én bygning bliver stående. Ikke hvor den altid har stået, idet den er blevet flyttet. Det har Foreningen til bevarelse af Danmarks ældste Radiostation sørget for. Eller rettere: tidligere formand, nuværende bestyrelsesmedlem Geert Willendrup og nuværende formand Ivan Helsinghof, der bogstavelig talt fik bygningen reddet, da bulldozerne stod

for døren, fik tilladelse til fredning, savet huset i to dele og fragtet den til dens nuværende position. Overfor Fredrik d. 5's mastekran AH Vedels Plads 2. Du kan ikke undgå at finde den. Den skiller sig ud, blandt Holmens bastante murstensbygninger. Et lille gult træhus, med rød sokkel, rødt tag, grønne vindskeder. En skøn blanding af diverse byggestile. Tegnet af Schmidt, i arkitekt Nyrups stil.

Et lille unikt museum. Klart for nørder. Men sikke en omvisning man får! Selv ikketelegrafist-kendte bliver inspireret og betaget, når man, som i sommerferiens gratis omvisninger, af frivillige tages på en rejse. Vi kommer rundt om de første,

spæde forsøg for telegrafisk og radiologisk kommunikation fra 1899, forbi Titanics telegrafistruer, der rummer gåden til, hvorfor forliset endte så ulykkeligt og alle ikke, som det kunne have gået, blevet reddet, samt til 2. verdenskrigs modstandsbevægelse. Der er mange ting at se- og høre-, og der kommer stadig nye til. Da Christianshavneren besøgte museet, var der lige ankommet en kasse med 28 plaetter (se billede, hvis du er i tvivl, om hvad det er)).

Ivan Helsinghof, der også er en af de vidende omvisere på museet, har en fortid som pædagog og tillidsmand højt oppe i BUPL, og har desuden også været med til at

starte "skramloteket" (hvor Geert også har holdt til). Et hjertebarn, han kalder for "pilleoteket", og hvis moto, "Hands-on", henviser til, at kun ved at pille og røre ved tingene får man en forståelse for dem. Det ligger i Ungehuset, Norgesgade 3, Amager og her får skole- og fritidshjemsbørn, via gratis forløb på mellem 1-4 dage, som institutioner kan ansøge om (og man kommer også ud, hvis det skulle være), lov til at forsøge sig med diverse instrumenter, der kommer bl.a. fra renoverede fysiklokaler, samt den i 2005 nedlagte Danmarks Lærerhøjskoles efteruddannelse. Ivan, erklæret "radio-freak", hvis morfar arbejdede på Holmen og var med til at bygge det nu-

værende Kongeskib, og hvis interesser spænder fra mad til planter over elektronik, er på hjemmebane både her og hisset.

Tjek skramloteket af på www.skramloteket.dk, hvis du er fritidshjem eller skole (det er gratis).

Hvis det er telegrafimuseet, der har din interesse, skal du gå ind på www.oxa.dk. Formedelst sølle 250 kr. årligt kan du blive medlem og derved støtte en traditionsbevarende forening. Foreningen holder møde på Holmen hver tirsdag aften kl. 18. Hvis man er interesseret i en rundvisning, kan man ringe til Ivan, tlf 61274853.

Til Kulturnatten er der

også åbent. Skriv det eventuelt på huskelisten, og besøg samtidig den nat Mastekranen.

Ellers fortsæt blot din slentretur. En tur på Holmen, også om aftenen, er guld værd.

Gå den, før området bliver solgt fra og overtaget af turister og hoteller. Som resten af byen.

P.S. Hvis du vil se OXA's kaldenavn i morsekode (som blev opfundet af Samuel F.B. Morse i 1836), så er det her: - - - - . - . - Og spekulerer du på, hvad navnet betyder, så henviser "OX" til Danmark, "A" et til, at det var den første radiostation i landet.

Plej dit urinstinkt – Tag med på historisk sanketur på volden

Julie Swane er forfatter og urtevejleder, og beboer på Christianshavn gennem mange år.

på www.sofiebadet.dk Pris 100. kr.

Yderligere inspiration til at sanke:

Onsdag 5. september kl. 18.00 er hun igen vejviser på en botanisk tidsrejse og inspirationstur på Christianshavns vold. En af de planter vi skal 'besøge' er Hvidtjørnen. De smukke træer og buske der nu pryder Voldanlægget, var i tidernes morgen en del af forsvarsværket. Med deres tætte buskads og grentorne, kunne de forhindre fjendens soldater i at passere volden.

Nu blomstrer de lige så fredeligt i maj og bugner med røde bær i efteråret. Lige til at plukke og lave en skøn ketchup af. Hvis du vil være med til at botanisere og sanke så køb din billet

Vil du have den fulde guide til de spiselige planter med perspektiv på forurening, truede planter, naturpleje, biodiversitet, smagsnuancer og køkkenteknik, så køb Julie Swane's og Johanne Stege Bjørndahl's smukke bog SANK. Så får du også lækre, eksotiske og nemme opskrifter til at bruge de vilde planter hele året rundt. På www.sanker.dk kan du se, hvilke planter du skal kigge efter i de forskellige måneder, og hvor det er godt at sanke. På www.byhøst.dk finder du vejledning i at komme godt i gang med at sanke.

Har du taget bad i dag?

Kend din bydel: Et sanseligt historisk foredrag om "Slum, marmor og ildsjæle"

For 110 år siden fik beboerne på Christianshavn gennemsnitligt ét bad hvert halve år. Men det kom til at ændre sig med åbningen af badeanstalten i Sofiegade i 1909. Sofiebadet åbner nu dørene for et spændende foredrag, hvor du kan få historien om kvarteret, badeanstalten og de ildsjæle, der omkring år 1900 vandt den politiske kamp om badeanstalten i Sofiegade. En sejr, der banede vejen for, at de fattige christianshavner kunne få et ordentligt bade-

hus. Sluk telefonen og tag med Sofiebadet på tidsrejse – din bydel bliver aldrig den samme igen!

Foredragsholder: Iben Schulze Overgaard, lektor ved Gentofte HF og historiker. Uddannet fra Københavns Universitet og UC Berkeley

Onsdag d. 19. september kl. 18.30 i Sofiebadet. Billetter via www.sofiebadet.dk. Pris 100. kr.

Indre by Samlingspunkt

Samlingspunkt Indre by, som er et tilbud til kulturelle pensionister i Københavns Kommune holder til på 2. sal i Huset i Magstræde, hvor der hygges, snakkes, diskuteres, spises, bliver vist film og foredrag i Husets biograf samt malerworkshop, patchwork og morgen gymnastik. Derudover er der ture ud af huset 1 gang om ugen samt ture med overnatning 1-2 gange om året.

Huset KBH, Samlingspunkt Indre By, Rådhusstræde 13, 2 sal, 1466 København K

Kontakt Josephine: Tlf.: 60 57 07 69 – Helle: 60 55 23 53
Åbningsdage: Man., tirs. og tors. Åbningstider: 10.30-15

Program for september:

Uge 36
Man. D. 3: Mulighed for Morgen gymnastik, Hygge og snak, evt. film.

Tirs. d. 4: Frokost, Malerworkshop og hygge

Tors. D. 6: Tur til Den Hirschsprungske Samling og Øster anlæg. Egenbetaling på 50 kr. ved tilmelding inden 27.8. Afgang fra Husets gård kl. 10.30. Eller kl. 11.15 foran Den Hirschsprungske Samling Stockholmsgade 20, 2100 Ø.

Uge 37
Man. D. 10: Mulighed for Morgen gymnastik, Hygge og patchwork v. Lone R

Tirs. D. 11: Frokost, Hygge og snak, evt. film.

Tors. D. 13: Spring for livet - idrætsdagen finder sted kl. 9.30-14.30, hvor der prøves kræfter med motion og

idræt, som du måske aldrig har prøvet før.

Du kan prøve floorball, yoga, linedance, gymnastik, krolf, selvforsvar mv. Mød op i Nørrebrohallen, Nørrebrogade 208, hvor Samlingspunktet har en bod.

Uge 38
Man. D. 17: Mulighed for morgengymnastik, hygge og evt. film.

Tirs. D. 18: Frokost, hygge, evt. Film

Tors. D. 20: Rundvisning i Operahuset. Vi mødes kl. 13 foran Ankara i Krystalgade 8-10, hvor vi spiser frokost. Herefter tager vi ud til Operahuset, Ekvipagemestervej 10 (Holmen). Her får vi en rundvisning kl. 17 – 18.15. Tilbudspakke til vores medlemmer: Frokost og rundvisning 100 kr. (drikkevarer på egen regning) Hvis man kun er interesseret i rundvisningen mødes vi foran Operaen kl. 16.30. Egen betaling 75 kr. Betaling og tilmelding senest tors. D. 30 august.

PS: Der vil være lukket i Huset den dag.

Uge 39
Man. D. 24: Patchwork v. L. Rasmussen, hygge og film.

Tirs. D. 25: Hygge, Frokost og snak, evt. film efter eget valg.

Ons. D. 26: Tur til Rosenborgslot, Kongens Have, Egenbetaling på 50 kr. ved tilmelding. Vi mødes kl. 10.30 foran Netto ved Nørreport St. Bemærk at vi holder åbent onsdag og lukket torsdag.

Tors. D. 27: LUKKET

NEILPRYDE SAILS

Sejlmager

Vi laver alt inden for.

**Kølbåds sejl
Presenninger**

**Altan og sol sejl
Klistermærker**

Bannere/Bil/Butik/Reklame

Kontakt. neilprydesails.dk

Peter Havn.Mob 23601214
Søren Andersen.Mob 41120618

GLARMESTER

G. Madsen & Sønner A/S
Dronningensgade 55
Tlf. 32576080

Mand.-fred. 8-16.30

Filial:

Kongevejen 11
Tlf. 32 53 61 60

Termoruder
Reparationer
Forsatsruder
Tilskæring af glas
Indramning
Spejle
Opspænding af
plakater
Ventilatorer
Aluminiumsfacader
Hærdet glas døre
Skafør Godkenat

Mand.-fred. 10-16.30
Lørdag 10-13.00

**Alt i glarmesterarbejde
FORLANG TILBUD**

Biltlf: 40 13 76 96 & 40 13 78 17
BUTIKSRUDER PÅ LAGER
SKIFTERAMMER HAVES I ALLE MÅL

Cibi e Vini

Torvegade 28 tlf./fax: 3257 7798

Naturklummen

Svaneparret Per og Karen, også kaldet fru Per

Vi er nogle, der har fulgt svaneparret Per (PK3), opkaldt efter Per Kirkeby, og Karen (KH8) i over 10 år. De plejede at bo i Ydre Stadsgrav og fik gennem årene mange unger. De fleste døde hen ad vejen pga. den dårlige vandkvalitet og forurening; vi fandt dem og samlede op hen ad vejen.

De fik hjælp i form af rugbrød af kolonihavefolkene, da der ikke var så meget svanemad i vandet.

Et år blev svanemor så syg, at hun næsten ikke kunne stå på benene. Vi flyttede hende ud i Hellerup Havn, hvor hun kom sig fuldstændig og kom tilbage til Per. For 2 år siden fik de tilkæmpet sig det bedste yngleområde i byen, nemlig Kaninøen.

Der fik de 3 dejlige unger. De nød åbenlyst det renere vand og den naturlige svanemad der var rigeligt af. Men så kom problemet, et friskt ung svanepar landede i søen.

Alle svaner fælder svingfjerene midt på sommeren og kan derfor ikke flyve og er sårbare. Nu det var Pers tur til at fælde, Per kæmpede i dagevis med det fremmede svanepar, men fik til sidst tæsk og måtte trække sig, han begav sig over i Ydre Stadsgrav, som han kendte og gemte sig længst nordpå i sivene, mens han ventede på de nye fjer voksede ud.

Karen lå ved Ravelinen og spejdede efter ungerne, som var forsvundet i kampens hede, familien var blevet splittet.

Efter en uges tid dukkede ungerne op på den anden side af Torvegade sammen med en gammelkendt og ellers meget aggressiv hansvane. Han tolererede dem tilsyneladende.

De havde gemt sig en hel uge i røret under Torvegade, så nu måtte de klare sig resten af deres ungdom uden mor og far. Da de blev store og flyveklare, og Pers fjer var vokset ud, kom Per og lærte dem at flyve.

Sidste år var Per og Karen uden unger, men i år fik de igen overtaget Kaninøen og har som det eneste svanepar på Christianshavn fået 5

unger, som de passer rigtig godt på.

Ræven har tømt de andre reder i Stadsgraven, og der

er efterhånden ikke plads til ynglende svaner i havnen, pga. menneskers massive og hensynsløse idrætsaktiviteter.

Så vi siger bare tillykke til Per og Karen med deres 5 dejlige unger.

Sæsonen 2018 / 2019

Så er ferien slut
og vi skal i gang med vintersæsonen.

C.I.K. SPORTSCENTER,
Bådsmandsstræde 20 2. sal, 1407 KBH. K.

**Rytmsk motionsgymnastik
for damer ledes af Inge Marquardt**
Mandag kl. 18.30 – 19.30 - Første gang 17 – 9 – 2018
Sæsonen varer fra september til og med april.
Hele sæsonen kr. 550.-

Yoga ledes af Ditte Brændgård Hansen.
På 1. sal.

Tirsdag kl. 16.30 – 17.30 - Første gang 4 – 9 – 2018
Sæsonen varer fra september til og med april.
Hele sæsonen kr. 600

Vi har liggeunderlag (medbring meget gerne dit eget)
og dejlige tæpper.

C.I.K.'s Dameafdeling

Vil du vide mere kan du ringe til:

Annie 2846 5613
Lillian minfamse17@gmail.com 4145 3727

Evt. nye medlemmer tilbydes en gratis prøvetime.
Kontingent for passive medlemmer er årligt kr. 150.-

Susannes Christianshavn

På billedet ser vi Kirsten Sørensen, hun arbejdede på det tidspunkt, 1974, på B & W, som lå i Overgaden neden Vandet, der hvor der nu er bygget nye lejligheder. Kirsten, var og er stadig en stor del af gadebilledet på Christianshavn, da Kirsten gik på pension, begyndte hun at arbejde i Fedtekælderen. Kirsten fyldte 90 år i år.

Tekst og foto : Susanne Mertz

Tale til Christianshavns 400 års jubilæum

17.8.2018.

“God aften CHRISTIANSHAVN! Tillykke med de 400 år.

Det er en stor ære, at stå her og være den der åbner jubilæumsballet! Men som min søn siger: ”De kunne ikke få fat i en 400 årig og så måtte de nøjes med det næstbedste!”

Kære Christianshavn. For os som elsker dig, er du drømmenes havn, og det er her vi helst vil være! Du er en by i byen jeg siger med stolthed at her kommer jeg fra. Jeg er ikke bare København, nej jeg er Christianshavner. Eller rettere jeg ville ønske, at jeg var. Jeg er ikke født her, jeg er ikke døbt i Frelseren eller Christianskirken, og jeg er aldrig faldet i kanalen.

Så jeg er en uægte Christianshavner, som kun har boet her i 52 år. Og kan derfor ikke udtale mig om, hvordan her så ud for 400 år siden.

Men jeg kan da fortælle jer om, hvordan denne her bydel har forandret sig, siden jeg kom til Havnen i 60erne som slumstormer. Min drøm var at komme til at bo på Christianshavn, der lå som et lokkende eventyr for enden af Knippelsbro, og i min bevidsthed nærmest kun var befolket af musikanter og andet farverigt godfolk. Alle forventninger blev indfriet, da jeg var så heldig at lande i den gamle Sofiegård, som vrimlede med åbne og imødekommande slumstormervenner.

Og rundt om denne her gård, som bestod af ældgamle smukke faldefærdige huse, som vi langsomt fik sat i stand, åbnede Chris-

tianshavn sig, som det arbejderkvarter den lille by i byen var.

Løjlighederne var billige, og mange af husene havde baghuse. Vi fyrede med petroleum eller brænde, der var fælles WC'er på trapperne og i gårdene og kun de færreste havde bad.

B&W lå som en mastodont rundt om Christianskirken, og mange Christianshavner arbejdede der. Efter fyraften kom de gående gennem gaderne i deres blå arbejdstøj på vej hjem. De var alle sammen store og stærke, også kvinderne. Det var som de var stolte af deres arbejde, de udstrålede selvsikkerhed og venlighed.

Christianshavner var i det hele taget stort set venligsinde indstillet over for os. Nu f.eks. kaptajn Blod, som altid hilste en med et hjerteligt: ”Du er sgu så smuk. Du sku' aldrig ha lov til at pisse. Det sku suges ud af dig”!! Det var lidt af en besked at få fra en langskægget mand med træben...

Så kærlige var de nu ikke alle sammen. Når jeg glad hilste på Sigfred, en af gadens gamle drenge uden en pløk i munden og med en stemme som en forker indstillet radio, sagde han: ”Hvor faen kender du mig fra, din lille ostemide?” Koføeds Skole lå lige på den anden side af gaden. Så vi kendte mange af gutterne som holdt til der. Spritterne, som dengang kun var af hankøn, var flinke fyre, som godt kunne li at hænges ud i vores gård.

En af dem drak en flaske sprit

om dagen, og her taler jeg ikke om snaps, det var husholdningssprit (kogesprit) som han spædede op med Ribena for at få det til at glide ned. Dengang var butikkerne lukkede om søndagen, så om lørdagen købte han to flasker sprit, afleverede den ene til min kæreste, og kom så og hentede den om søndagen. En flaske om dagen, det var hans kvantum, og det skulle ikke overskrides. For så var han jo alkoholiker.

I kanalen lå der fiskerbåde og gaderne var fyldt med butikker. Masser af købmænd, en legetøjsbutik, boghandlere, slagtere, en fiskehandler, og manufakturhandlere, hvor man kunne købe knapper pr styk og elastik i metermål. Og så vrimlede det med marskandisere. Hos dem kunne man købe alt, lige fra potter og pander til det smukkeste tøj.

Min yndlings var fru Larsen. Hendes butik hed Aladdins Hule og var så proppet med ting og sager og pelse og puder og perlekjoler, at hun hver vinter kom i den kedelige situation, at hun ikke kunne komme frem til sin petroleumsovn når kulden satte ind. Så måtte hun ha hjælp til banebrydning. Og vi var et par stykker, som simpelthen ryddede en lille sti fra forbutikken om til baglokalet, og sørgede for at der var plads til påfyldning og et par ekstra dunke.

En detalje som brandfare, var der ingen af os der tænkte på.

Og så var der K.M.! En lille bestemt dame, som havde en kiosk lige ved siden af Sofiegården. Hun boede i baglokalet, og sov på en

ottoman, der hvilede på 7 årgange af familiejournalen. Hun var halvanden meter høj og født som 70 årig. Hun var nødt til at ha en forhøjning bag sin disk, ellers kunne hun ikke nå op. Engang imellem blev hun overfaldet af en fuld finne, som hun havde nægtet at sælge øl til, fordi hun syntes han var fuld nok i forvejen. Et par timer efter stod hun klar igen med armen i gips og det sædvanlige lille stramme smil om læberne som sagde: ”Her er det mig der bestemmer hvor meget, der skal drikkes!”

Langsomt ændrede tingene sig, Koføeds skole flyttede ud på Amager og gav plads til vores Beboerhus, selvom kommunen havde haft helt andre planer!

Sofiegården skulle rives ned. Heldigvis til fordel for det nuværende kollegium, og ikke et parkeringshus som det ellers først var meningen. Nogle af os slumstormere rykkede videre og var med til at indtage Bådsmadsstrædes kaserne, vores kære Christiania, og andre af os flyttede længere ned ad gaden.

Hernede i den anden ende af gaden hed vores købmand Dagny, et dejligt generøst menneske, som gav på klods. Alle havde regning hos Dagny. Og der var bestemt ikke nogen garanti for, at den blev betalt. Derfor blev man også belønnet med en 20 stks pakke smøger når det skete! Dagny havde telefon. Det havde vi ikke. Så da jeg gik i gang med at føde vores dreng, var det over gaden og ned til Dagny for at ringe efter en taxa.

Det kan være svært at forestille sig nu, hvor vi alle sammen har en telefon indopereret i hånden. Og hvor småbørn sidder med tomme øjne i klapvognen, fordi de har opgivet at få øjenkontakt med deres forældre. Nå, sådan er der så meget...

Der kom en trist dag hvor Dagny måtte lukke, og så var vores ende af gaden blevet butiksløs.

Ja, tingene ændrede sig stille og roligt. Noget blev bedre og noget blev sgu lidt kedeligere.

Jeg savner stadig vores danseværtskhus Charlie Brown, med den sejeste DJ, som altid sørgede for at dansgulvet var propfyldt, fordi han spillede sin egen og vores yndlings rock'n roll. Han kunne finde på at sætte et Gasolin' nummer på, når de var ude og turnere. Bare som en hilsen. Charlie måtte kapitulere, på grund af omstændighederne. Kabyssen og Røde Lygte forsvandt også, så nattens rute skrumpede efterhånden ind. Til gengæld har vi nu Noma, Era Ora og Kadeau..... Men jeg er ikke sikker på om de har DJ.

I dag er vi 12.000 indbyggere på Christianshavn, når vi medregner Holmen, det nye kvarter i Strandgade og B&W grunden, og det gør vi selvfølgelig som de rummelige mennesker Christianshavner er. Der er kommet dørtelofoner på så godt som alle døre, og enkelte steder kan man se skilte med: PRIVAT! Vi er ikke længere en lille landsby hvor alle kender alle.

Det ville være enkelt at sige, at på de 52 år jeg har boet her, har du Christianshavn forandret dig fra et arbejderkvarter til et velhaverditt. Det er heldigvis kun delvis sandt.

Du har godt nok gennemgået den klassiske forandring, som man ser i mange storbykvarterer:

Først et slummet arbejderområde, med billige lejligheder, som tiltrækker fattige kunstnere, musikere, skuespillere og andre gøglertyper. De bliver så det farverige, charmerende og pittoreske islæt, som tiltrækker pengefolket.

Og vupti stiger huslejerne, de små butikker må lukke, og værtshuse med 5 bevilling forsvinder sjovt nok også. Men de har ikke fået gjort kål på dit særlige miljø, Christianshavn. Kunstnerne blev hængene. Og du fik bygget almennyttige boliger med vandudsigt. Det

har de ikke i andre bydele! Så de Christianshavner der ikke er millionærer, kunne blive her, og blive ved med at præge bybilledet.

Er visionerne og drømmene forsvundet? Det tror jeg ikke. For jeg synes stadig, at jeg kan høre dit hjerte slå et sted under brostenene, at jeg kan mærke at din sjæl sidder i murene og spejles i vinduerne på de gamle huse.

Så må vi på en venlig måde fortælle de stakkels ensomme mennesker med privatskiltene, at på Christianshavn er det ikke cool at være hovski snovski og ha nok i sig selv. På Christianshavn er det cool at være imødekommande.

For Christianshavn

Du har den rummeligste favn, Du er der for de firkantede og for de skæve, for de glade og de gæve og de sjove og de søre. Selv de sure og de tvære Kan du løfte op og bære! Du har ændret dig, ja, men for mig er du er stadig drømmenes havn. Jeg er ikke født her. Men jeg ved at jeg vil dø her. For det er her vi helst vil være.

Lad os råbe hurra for Christianshavn. 3 korte og et langt. God fest til alle ægte som uægte Christianshavner!”

Tekst: Katrine Jensenius

Mens andre Christianshavner holdt 400 års jubilæum med musik, dans og fællesspisning, nød andre de tårnhøje temperaturer ved, og på, Knippelsbro.

Tekst og foto: Mortan Konoy

Vigtige datoer i Christianshavns forhistorie

Fra den 17-19 august 2018 stod Christianshavns Lokalhistoriske Forening for fejringen af Christianshavns 400 års fødselsdag. Men vejen til dets opståen, fra nogle små sølle øer, beliggende mellem Storbyen og Amager, til en meget markant bydel tager tid. Vi ridser hurtigt nogle vigtige datoer op:

1 september 1617 foreligger det ældste tegnede christianshavnerprojekt, ifølge hvilket 934 hussteder skal anlægges indenfor et voldanlæg med kanaler. Det blev opgivet/ ændret d. 7 december.

25 oktober 1617 anmoder kong Christian d. 4. rigsrådet om en skat til anlægget.

7 december 1617 har den nederlandske ingeniør Johan Semp og Kongen kontakt om anlæggelse af Amager Befæstning. Projektet omfatter 65 storgrunde.

6 januar 1618. Uddrag af brev fra Ole Worm (1588-1654, kendt dansk professor i medicin, der, til undervisningsbrug, øjensynlig samlede på alt mellem himmel og jord og det midt imellem: fra dyr/planter/mineraler til antikviteter/kunstgenstande og etnografiske objekter. You name it, han havde det). I brevet, et af en uhyre mængde, skrev han "...at man på den side af Amager, der vender mod København, arbejder på en ny havn, som skal befæstes med volde og grave og forbindes med København ved en bro. Det største mulige antal adelsmænd og ligeledes nogle af de mere velhavende borgere har givet tilsagn om deres støtte til fuldførelse af dette arbejde og det i et sådan omfang, at de håber at kunne gennemføre det i det ønskede omfang inden for fire år." Kort sagt, tænkt som en bydel for de velbjergede. Hvor Christianshavn, i parentes bemærket, i dag er på vej hen igen, efter en lang periode, hvor den var befolket af de fattige og de skæve eksistenser.

4. juli 1618 pålægges en skat til færdiggørelse af Amager Befæstning.

5. april 1619 optræder Christianshavns navn første gang på tryk i det ældst bevarede dokument, et fundations- eller frihedsbrev.

1 1620 er bro og dæmning til København færdig.

7. januar 1622 får en af Københavns første borgmestre, Mikkel Vibe, det første officielle skøde. Han dør dog, før han kan nå at flytte ind.

1 1624 er bro og port mod Amager færdig.

5. august 1630 er en Johan Lauridsen tilsyneladende den første indflytter. Hans hus ligger på grund 30, ved Sct. Annægade/ Nordergade/Wildersgade. Tillykke, Johan, du blev den første christianshavner! (fortjener han egentlig ikke en gade opkaldt efter sig?)

8. juni 1639 bliver Christianshavn en selvstændig købstad med egne privilegier, byvåben og segl.

15. oktober 1674 ophører Christianshavns status som købstad og byen indlemmes i København. (kilde for fakta: Christianshavn Lokalhistoriske Forening).

Vil du vide mere, er der, i anledning af jubilæet, d. 16/8 2018 udkommet en bog "Christianshavn gennem 400 år" af Anders Bjørn og Jane Lythans (400 sider, Gads Forlag, 227:95 kr).

Anmeldelsen af bogen er på trapperne og kommer i næste nummer.

Tekst og foto: Ebb

"Christianshavnerliv gennem 400 år"

Ny "Christianshavnerbibel". Ja, sådan ville forfatterne Anders Bjørn og Jane Lythans, begge selvudnævnte socialister, næppe betegne det. Men uimodsagt er det et digert værk, de på kort tid har udfærdiget med den nye bog, "Christianshavnerliv gennem 400 år", (med tryk på Liv), der udkom under Christianshavn 400 års fejring d. 18/8 i Vagthuset, Christianshavns Lokalhistoriske Forenings hovedsæde.

Hvor lang tid (eller rettere: hvor kort tid) tager det at nedskrive en bydels 400 års historie, godt spækket med beskrivende billeder?

For Anders tog det 3 ½ år og ca. 300 sider at dække de første 350 år, mens Jane brugte 5 måneder og ca. 75 sider på de sidste 50 år. Men de var også i træning.

Anders, cand. mag. i historie og religion, har en fortid som lektor ved Christianshavn Gymnasium (og vi er mange, der med stor glæde husker ham enten som underviser for os selv eller vores børn), foruden en bred vifte af historisk formidling gennem undervisningsbøger, artikler, foredrag og byvandring. Han startede bogen, da han blev pensioneret i 2014, fordi han gennem sit

virke havde savnet en samlet fremstilling af den lokale historie.

Jane, cand. phil. i folkloristik med speciale i kulturmøder og lokalidentitetens forandring på Christianshavn, bosiddende på Christianshavn siden 1968, er desuden formand for Lokalrådet og medlem af Lokaludvalget. Sigtet med bogen har været at beskrive livet på Christianshavn, i alle dets afskyninger, fra adel til fattiglemmer. Og alt midt imellem. Allerede på forsiden ser vi spændvidden, på Paul Fischers billede fra Christianshavns Torv i 1926. En brolægger står med bagen i vejret, træsko på futterne og lap på numsen, optaget af sit arbejde, mens to børn koncentrerer sig om at drikke vand, en gammel torvekone sælger blomster til bl. a. til en køn ung dame, en ældre herre køber måske aviser fra den smukke kiosk med astrologiske træudskæringer (der stadig, som 1 af de sidste 3 i København, kan findes på Torvet, om end på en anden plads), 2 sortklædte ældre damer passierer ved gadelygten, andre er travle på vej, til og fra deres gøremål. Kort sagt, livet, i hverdagen, blandt almindelige mennesker fra alle samfundets lag.

Bogens næste billede er et luftfoto over bydelen. Og det er nok bogens eneste bommert at dette ved en fejl ikke er blevet krediteret til Nils Vest, der gavmildt har doneret det til historien. Det beklager forfatterne dybt og der rådes hermed en lille bod.

Men ellers kan der ikke siges bogen noget på. I ualmindelig smuk udførsel føres vi gennem hele historien, fra Ole Worms brev fra 6. januar 1618, hvor han beskriver, at "de første fundament til den nye by på Amager (blev) gjort" og helt op til nutiden. At det i høj grad er mænds historie, der fortælles, skyldes ikke forfatterne: det har været svært at finde beskrivelser fra den almindelige befolknings historie i det hele taget og for kvindernes vedkommende især. Men dem man har kunnet finde er kommet med. Som f. eks. de tre såkaldte oprørsdroninger, der i 1878 gjorde

oprør på Vestindien, og, da de blev fanget, sendt til tugthuset i Christianshavn, hvor de afsonede 3 af deres livstidsdomme, og de 2 første kvinder, der i 1877 blev studenter fra Christianshavns Borgerdydsskole.

Selv Christianshavneren, som Jane tidligere har været en flittig skribent til, har fået sin warholske "15 minutters of fame" i bogen.

Skulle Anders vælge en yndlingstid at gå tilbage til, skulle det, uanset hans sociale engagement, være som adelsherre i 1700-tallet (som han har en forkærlighed for), der i høj sort hat, spankulerede gennem Strandgade, med et smut forbi Prinsessegade. Jane, tror vi, ville være tilfreds med at genopleve de glade '70'ere.

Forskellen afspejles måske også i de tatoveringer, forfatterne efter udgivelsen fik i boden udenfor Beboerhuset, hvor man kunne få både permanente tatoveringer og mindre ditto, fra Kvindefængslets tid.

Anders fik et sørgmodigt sørøverhoved, Jane fik sig to hænder, der holder hinanden hjerteligt.

På Christianshavn er vi både til det maritime og til det romantiske møde. "Mangfoldighed" er kodeordet for både Anders og Jane. Og Christianshavn. Folk fra alle samfundslag og fra alle steder på kloden har mødtes her. I "modgang og medgang". For bag Christianshavns puttede pittoreskhed gemmer der sig også historier af grumhed, fra dyb slum og slavehandel, over 70'ernes bohème/hippie-stemning til nutidens udfordring: at få

inkorporeret og integreret de nye indflyttere i de nye kvarterer.

Uanset anciennitet får alle christianshavnerne, nye som gamle, unge som ældre, med bogen en mulighed for at lære bydelens historie at kende. I alle dets afskyninger.

Den er, på alle måder, tilgængelig for alle. Og burde ligge på ethvert sofabord/sengebord i alle Christianshavnerboliger. God læselyst. Der er stof til mange stunder.

Vi slutter med et af bogens citater. En lokal præst udtaler sig i 1868 om indbyggernes "mærkværdige forkærlighed" for deres bydel, som de nødtigt forlader, idet de opfatter sig selv som christianshavnerne og ikke københavnere. Og selvom christianshavnerne i dag er mere omkringfærende, er det måske nok det mest kendetegnende for Christianshavn: at vi alle føler så stærkt for bydelen. Bogen kan derfor også betegnes som en kærlighedsgave. Fra Anders og Jane. Til alle os sammen. Tak for den.

Bogen kan fås for et røverkøb af 350 kr i boglader eller på nettet. Eller, hvis man som ægte christianshavner vil handle lokalt, hos "kolonihaven" v/ Christel i Overgaden, i Beboerhuset eller i Vagthuset hver lørdag kl 13-15.

"Christianshavnerliv gennem 400 år", Anders Bjørn og Jane Lythans, Gads Forlag, 386 sider.

Tekst og foto: Ebb

Christianshavns 400 års fest blev fejret til lands og til vands. Her vinker nogle glade bådfarere til et lige så opstemt cykeloptog.

Tekst og foto: Mortan Konoy

Til Christianshavns fest blev der spillet op, både fra scener og rundt omkring i bydelen. Her er vi foran Frelserens Kirke. Foruden mange andre ting kunne "instrumentet" her også spy ild. Jo, vist var der mange- og mange uventede oplevelser i weekenden, uanset hvor man gik hen.

Tekst og foto: Ebb

Christianshavns Beboerhus September 2018

Dronningensgade 34 / Tlf 32578818 ml. kl. 13.30-18.00 og 19.00-21.00 / www.beboerhus.dk
Åbent man - ons 13:00-23:00 / tors - lør 13:00-24:00

Spisehusmenu

Tirsdag 4/9

Braiseret kalvekød i lys sauce med gul-erødder og skalotteløg samt kartofler med persille.

Torsdag 6/9

Krydderbagt laks, de puy linser med spinat og græskarkerner, urterørt yoghurt.

Tirsdag 11/9

Indisk svampe- og spinatkorma med kardedomme, kanel og ristede mandler, ris og chutney.

Torsdag 13/9

Minestrone med kylling og cannellini-bønner, frisk revet parmesan.

Tirsdag 18/9

Dagens fisk med spinat og tomater i flødesauce med kapers, kartoffelmos.

Torsdag 20/9

Økogris i kokos og karry med østershatte og grøn peber, fuldkornsris.

Tirsdag 25/9

Grøntsager i rød karry og kokosmælk, quinoa med mango, rødløg, lime og koriander.

Torsdag 27/9

Lasagne med lufttørret skinke, svampe og parmesan.

Spisehuset er åbent fra 18:00 - 19:30.

Billetter kan forudbestilles på: www.beboerhus.dk. Der kan bestilles en uge frem. Bestilte billetter skal afhentes på dagen senest 18:30. Aflysning senest dagen før.

Bliv medlem!

Beboerhuset er drevet af en frivillig forening, og vi har derfor brug for din støtte til at bevare huset, som dit lokale kulturhus. Hvis du ønsker at blive medlem kan du nu købe medlemskab i cafeen eller via vores hjemmeside: www.beboerhus.dk

Koncerter & arrangementer

Onsdag d. 5/9 kl. 17-19 (cafeen og spisehuset)

Fernisering: Nikolaj Callesen

Fotokunstner Nikolaj Callesen og beboerhuset inviterer til udstillingen 'Gensyn med sensommerens blodrøde og varme, vilde valmue'.

Torsdag d. 6/9 kl. 20 (salen). Entré 60 kr.

La Boca Tangosalon

Tango-event organiseret af Tango del Norte.

Fredag d. 7/9 kl. 20 (salen). Entré 70 kr.

Realistic Monk (Carl Stone & Miki Yui) / C. Haxholm / O. Lauman

Realistic Monk er en ny konstellation bestående af den prisbelønnede komponist Carl Stone (US) og den multidisciplinære kunstner Miki Yui (JP). Arrangementet præsenteres i samarbejde med Rytmask Musikkonservatorium.

Onsdag d. 12/9 kl. 19 (biffen). Gratis.

Sæsonstart på Filmklubben

Månedens tema er: Ansigterne.

Torsdag d. 13/9 kl. 20 (salen). Entré 60 kr.

La Boca Tangosalon

Tango-event organiseret af Tango del Norte

Fredag d. 14/9 kl. 19 (cafeen). Entré 50 kr.

Zyde & Co spiller Zydeco musik fra Louisiana

Zydeco-genren har taget den gamle franskcanadiske musik og blandet den med blues, funk og rock'n'roll.

Lørdag d. 15/9 kl. 15 (cafeen). Gratis.

Lubos Soukup Quartet & Friends

Lubos Soukup Quartet & Friends spiller koncerten, klokken 17 er der open jam session.

Lørdag d. 15/9 kl. 20 (salen). Entré 60 kr.

Jooklo Danish Group + Rice Corpse

Onsdag d. 19/9 kl. 19 (biffen). Gratis.

Filmklub

Månedens tema er: Ansigterne.

Torsdag d. 20/9 kl. 20 (salen). Entré 60 kr.

La Boca Tangosalon

Tango-event organiseret af Tango del Norte.

Onsdag d. 26/9 kl. 19 (biffen). Gratis.

Filmklub

Månedens tema er: Ansigterne.

Torsdag d. 27/9 kl. 20 (salen). Entré 60 kr.

La Boca Tangosalon

Tango-event organiseret af Tango del Norte.

Christianshavs Beboerhus modtager honorarstøtte fra:

STATENS KUNSTFOND

Månedens kunstner: Nikolaj Callesen

Fotokunstner Nikolaj Callesen viser udstillingen 'Gensyn med sensommerens blodrøde og varme, vilde valmue,' der består af fotografier og enkelte tekster, der tager et poetisk blik på blandt andet årstidernes skiften, hverdagen, byen og naturen.

Filmklubben i september

Ansigterne. Denne måneds tema fokuserer på noget helt essentielt i filmen: skuespillerne. Og mere specifikt: filmstjerneerne. Filmstjerneerne er centrale bærere af filmens følelser og ræsonnementer.

Igennem den empati, som filmstjerneerne vækker, gennemlever vi en handling, og får indsigt i deres beslutninger. Empati kan på den måde guide vores fortolkninger, den kan sløre vores dømmekraft, og derfor kan den være farlig... Se mere på vores Facebook-gruppe: Filmklubben i Christianshavs Beboerhus.

Filmklubben køres af frivillige, og arrangementerne er gratis. Duk op og se med!

Bridge

Christianshavs Bridgeklub
Mandage kl. 18.30 - 22.15 i sæsonen
(jan-april og sep-dec)
www.christianshavsbridge.dk

Filmklubben

Hver onsdag kl. 19.00 viser vi filmperler i beboerhusets lille biograf. Vi viser film under forskellige temaer og genrer. Det er ganske gratis, og du kan købe øl eller sodavand og gode kaffer i cafeen, som du meget gerne må tage med i biffen.

Meld dig ind i gruppen på vores Facebook-side og se det kommende filmprogram.

Cirkeldans

Torsdage i lige uger kl. 19:30 - 21:30
Deltagerbetaling: 40,- pr. gang.

Information: Randi og Carsten Michaëlis
<http://www.cirkeldans.dk>
e-mail: randi@carmic.dk / tlf.: 32 59 57 29

Croquis

Torsdag fra 19.00 - 21.00 i lokalet
"Transitten". Deltagergebyr 40 kr.

Medbring selv papir og tegnegrej; vi har tegnebræt. Holdet er uden underviser, men Beboerhuset sørger for at booke model. Ingen tilmelding, bare mød op!

La Boca tangosalon

Hver torsdag i salen fra 19.30 - 23.00.
Entré: 60 kr (kan være forhøjet ved særarrangementer).

Begynderundervisning/Intro til argentinsk tango med Ann Berit Sourial og Gunner Svendsen: kl. 18.30-19.30 (Ingen tilmelding, kom med eller uden partner).
Pris: 60 kr. (100 kr. inkl. entré).

Lokaler m.m.

Lokaler i Beboerhuset bookes ved at ringe på tlf. 32578818 ml. 13.30 - 18.00 og 19.30 - 21.00.

Lejepriser: 10 kr. i timen for lokale + 15 pr. person i timen (ved undervisning/erhverv 20 kr. pr. person i timen).

Lokaler til fest
Ring på 32576242 mandag og onsdag mellem 13.00 - 17.30.

Christians Kirke

Aktiviteter i september

Gudstjenester

Søndag d. 2. september
Højmesse og radiotransmission kl. 10
v/ Pia Søltøft

Søndag d. 9. September
Højmesse kl. 10
v/ Flemming Pless

Søndag d. 16. September
Højmesse kl. 10
v/ Pia Søltøft

Umiddelbart efter højmesen er der foredrag om Firenze ved Ivan Z. Sørensen samt efterfølgende let frokost. Foredraget er gratis og kræver ikke tilmelding, frokosten koster 20 kr. (betales kontant på dagen) og kræver tilmelding via Christians Kirkes hjemmeside.

Søndag d. 23. September
Højmesse kl. 10
v/ Flemming Pless

Søndag d. 30. September
Højmesse kl. 10
v/ Pia Søltøft

Søndag d. 7. Oktober
Højmesse kl. 10
v/ Flemming Pless

Musik

Mandag d. 3. september
kl. 19.30: Trio Westwood Elisabeth Westenholtz (piano), John Kruse (klarinet) og Kim Bak Dinitzen (cello) fremfører Beethoven, Hartmann og Brahms. Pris: 120 kr. – reduceret pris ved medlemskab af Kammermusikforeningen af 1887. Fri entré for studerende. Læs mere på www.christianskirke.dk

Onsdag d. 12. september
kl. 17.30: Salmemaratonen Vi synger fortløbende i salmebogen. Denne dag fra nr. 346-360.

Søndag d. 23. september
kl. 20: Requiem fra livets B-sider. I samarbejde med Athelas Sinfonietta Copenhagen og Golden Days Festival præsenterer Mogens Dahl Kammerkor en række markante værker af Alfred Schnittke. Pris: 175 kr.

Tirsdag d. 25. september
kl. 19.00: Tribute to Pahud Det Kgl. Danske Musikkonserveratoriums fløjteklasse under Ulla Miilman fejre en af vor tids største fløjtekoner, Emmanuel Pahud. Fri entré.

Andre arrangementer

Salon om De Syv Dødsyndere
Onsdag d. 5. september kl. 18-21. Temaet er Gula – Fråseri.

Onsdag d. 26. september kl. 18-21. Temaet er Ira – Vrede. Pris per salon: 50 kr. Tilmelding nødvendig. Læs mere på www.christians

Babysalmesang v/ Inga Strøm – opstart d. 14. september. Forløbet er gratis, men tilmelding nødvendig. Læs mere på www.christianskirke.dk

Søndag d. 16. september
kl. 11-13.30: Foredrag og frokost. Foredrag om Firenze og byens storslåede kulturarv ved Ivan Z. Sørensen, tidligere museumsinspektør ved Karen Blixen Museet og tidligere lektor ved Firenzes Universitet. Foredraget finder sted efter søndagens højmesse, og der er fri entré. Efterfølgende byder Christians Kirke på en let frokost, som koster 20 kr. (betales kontant på dagen) og kræver forudgående tilmelding via hjemmesiden.

Kort nyt fra Christians Kirke

Christianshavn har fået nyt, stort kunstværk. Champanepropperne poppede lystigt, og de glade stemmer fra mere end 300 gæster summede, da Christians Kirke den 10. august indviede sit nyhervervede kunstværk – et triptykon malet af Arne Haugen Sørensen. Triptykonnet, som fortæller beretningerne om Den Sidste Nadver, Judaskysset og Jesus' korsfæstelse, er malet til kirkens orgels spillebord, så kunsten kommer helt tæt på kirkegængerne hver søndag.

Vores Torv for Alle

Ja, det kunne være godt, hvis vi syntes, at Christianshavns Torv føltes som vores, og dermed var for os alle. Men det er vist desværre nok ikke sådan de fleste tænker.

Christianshavn har kun ét Torv, som oprindeligt skulle have været centrum i bydelen med kirke og andre vigtige bygninger omkring, men det skulle gå anderledes – det blev Børnehus, Tugt-Rasp- og Forbedringshus og Kvindefængsel, som skulle præge Torvets atmosfære gennem århundreder.

Fra 1930'erne har Torvet haft mange udformninger og omlægninger, fra en lille ø midt i en voksende trafikeret Torvegade til et myldrende modtageområde for metroens rejsende og parkeringsplads for cykler og diverse mad, fiske og blomsterboder osv.

Ja, det er svært at få et tilhørsforhold til et så broget sted, som har så mange mere eller mindre synlige formål. Ved den sidste renovering af Torvet i 2014 forsøgte man at skabe mange flere siddepladser ved at placere 2 ½ milliard år gamle marmorbænke rundt omkring på Torvet, at anlægge et "trinbrædt" med bænk ned til kanalen og en 17 meter lang bænk på Børnehusbroen – så der skulle dermed være mange flere muligheder for at skabe møde- og samværsmuligheder på Torvet.

Men der mangler stadig noget for at gøre Torvet til vores Torv for alle. Derfor har en gruppe institutioner og borgere dannet en ny arbejdsgruppe, "Torvenetværksgruppen", som vil vise, at Torvet sagtens kan danne ramme om alle mulige forskellige arrangementer, og dermed vil kunne bruges af os alle til fælles samvær.

Torvenetværksgruppen indledte sit arbejde med at lave et forsøg – kan det lade sig gøre at spise sammen midt på Torvet? Gruppen bestilte borde og bænke, købte papirduge og grillkul og opstillede det hele sammen med en stor grill midt på Torvet en mandag i juni. Rygtet havde spredt sig, så nogen kom med deres madkurv, andre kom forbi, syntes det så hyggeligt ud, så de købte mad, så de kunne lave grillburgere o.lign. Ca. 60 mennesker kom til fælles middag på Torvet den aften, hvor det endda var lidt køligt, så hvad kan det ikke blive til næste gang?

Siden har Torvenetværksgruppen fået lavet en Speakers Corner opsats, som er stillet op på Torvet tæt ved Torvekiosken. Den har fået lidt historiske "facts" på siderne på både dansk og engelsk, og en lille opslagstavle, hvor man kan se noget om det næste arrangement.

Gruppen har og vil i juli, august og september lave arrangementer hver mandag

sen eftermiddag kl. 17 – 18. Arrangementerne har været mangfoldige. Der har været småkage quiz, forskellige musikarrangementer, oplæsning, fortælling om Christianshavns nyere historie, fodbad, salsaundervisning osv. Der vil i resten af august og hele september være arrangementer af alle slags hver mandag kl. 17 – 18, med forskellige musik- og dansearrangementer, grønne overraskelser fra Miljøpunktet, fortællinger fra Det Grønlandske Hus osv. osv.

Kom at opleve Torvet hver mandag 17 – 18 og vær med til at skabe og vise, at Torvet er vores Torv og at det er for os alle!! Og måske har du/I flere ideer til, hvordan Torvet kan blive til for os alle?

Jane Lythans

**BEGRAVELSESFORRETNINGEN
ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 75**

*En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem*

Leifsgade 6 - 2300 København S
www.info-bedemand.dk
Email: bedemand@info-bedemand.dk

Allan Nielsen

Vor Frelser's Kirke

Dubois samt dansk musik af Rued Langgaard og J.P.E. Hartmann. Fri entré.

Salmemaratton

Sammen med de andre kirker i Amagerbro provsti synger vi os igennem hele Den Danske Salmebog i løbet af 2 ½ år. Vi mødes hver anden uge fra kl. 17.30-19.00 i en af kirkerne på enten Christianshavn, Islands Brygge eller det indre Amager og synger 15 salmer fra salmebogen. Midtvejs holder vi en kort pause med gratis sandwich, te og kaffe.

Onsdag d. 12. september
Christians Kirke (salmerne nr. 346-360).

Menighedsplejen på Christianshavn

Tirsdag d. 18. september kl. 14-16. Omvisning på Vor Frelser's Kirkegård v/ tidl. gartner Vøgg Kristensen. Kirkegården ligger i et tætbebygget kvarter på Amagerbrogade som en lille, fredelig landsbykirkegård midt i storbyen.

Kirkegårdens historie er lang og rummer megen lokalhistorie, som vi vil stifte bekendtskab med på turen. Vi mødes ved hovedindgangen, Amagerbrogade 35. Efter rundturen drikker vi kaffe for egen regning (medbring ca. 50,-) på en café i nærheden.

Litteraturkreds om Karl Ove Knausgårds Årstidskvartet

Over de næste måneder afholder Vor Frelser's Kirke en litteraturkreds, hvor vi læser Knausgårds Årstidskvartet i takt med årstidernes skiften.

Vi begynder onsdag d. 7. november med bogen Om efteråret. Efter udgivelsen af seksbindsværket Min kamp (2009-11) skrev Knausgård årstidsbøgerne, som er en blanding af smukke, rørende breve henvendt til hans dengang endnu ufødte datter kombineret med encyklopædiske beskrivelser af den verden, hun vil blive født ind i.

Deltagelse i litteraturkredsen er gratis, men der er begrænset antal pladser.

For tilmelding og spørgsmål kontakt sognepræst Finn Damgaard (fd@km.dk / 42.30.25.50) eller se mere på Vor Frelser's Kirkes hjemmeside.

Litteraturkredsen foregår i kl. 19.30-21 i Stanley's Gaard, og de øvrige gange er onsdag d. 9. januar 2019 (Om vinteren), onsdag d. 6. marts 2019 (Om foråret) og onsdag d. 8. maj 2019 (Om sommeren).

Nyt fra Lokalrådet September 2018

Christianshavns Lokalråd har med stor glæde deltaget i forberedelserne til den store 400 års jubilæumsweekend 17. - 19. august.

Det har været en jubilæumskomité, som, i et samarbejde mellem Den Lokalhistoriske Forening, Lokaludvalget, Lokalrådet, Beboerhuset og en gruppe borgere, igennem 1 ½ år har prøvet at sammensætte både et godt program for den store Nytårsfest 6. januar, som var en introduktion til jubilæumsåret og for jubilæumsweekenden i august.

Målet var både at skabe en stor fest for alle, hvor vi sammen kunne fejre vores dejlige bydel og det gode liv vi har her og, da bydelen har fået mange nye borgere i de seneste år, at skabe mere viden om Christianshavn og det christianshavnske liv og muligheder.

Christianshavns Lokalråd blev dannet i april 1968, og deltog derfor også dengang (dog kun som gæster) i 350 års jubilæet, som også den-

gang blev fejret den 3. weekend i august 1968. Dengang var det datidens musikere, som spillede rundt omkring, gårdene var åbne og der var børneoptog og mange slags optræden - det var meget festligt, men det regnede meget af tiden.

400 års jubilæumskomiteen havde måske en bedre forbindelse til vejrguderne, så festen i 2018 kunne blive med en del sol og en meget folkerig, folkelig fest alle tre dage, - med en varm, beskrivende og rummelig lokalhistorisk åbningstale af Kathrine Jensenius, 2 store koncerter på Torvet, som fik Torvet til at føles tre gange så stort i én samlet fælles glæde, stor glad brunch på Snurrebroen i solskin og sang - og så var gaderne fyldt med mennesker, der snakkede, legede og deltog i hvad som helst alle dagene.

Kan man ønske sig mere? Ja, mange ville gerne have meget mere af det hele, så det bliver spændende at se, om denne festlige weekend har givet inspiration til andre og nye initiativer til fæl-

lesskab rundt omkring på Christianshavn.

Det var også den "almindelige mening", at en af de store oplevelser var, at nogle af gaderne var spærrede for trafikken, - det blev en stor og befriende oplevelse frit at kunne bevæge sig i gaderne og på Knippelsbro sent lørdag aften! Der var flere tusinde mennesker i alle aldre på gaderne i weekenden, og det var tydeligt, at de nød både stilheden og den store bevægelsesfrihed - mon vi skal prøve at tilstræbe bilfrie gader mere permanent fremover?

Christianshavns Lokalråd kan kontaktes gennem formanden, Jane Lyththans, på 3254 9226

Vores hjemmeside: www.christianshavnslokalraad.dk

Gudstjenester

Søndag d. 2. september
14. s. e. Trin
Højmesse kl. 10.30
v/ Mikkel Gabriel Christoffersen

Fredag d. 7. september
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 8. september
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 9. september
15. s. e. trin. Højmesse kl. 10.30
v/ Finn Damgaard

Fredag d. 14. september
Natkirke kl. 20-23
v/ Mikkel Gabriel Christoffersen

Lørdag d. 15. september
Dåbsgudstjeneste kl. 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 16. september
16. s. e. trin
Høstgudstjeneste kl. 10.30
(Konfirmandindskrivning)
v/ Susanne Møller Olsen

Høstgudstjeneste og konfirmandindskrivning
Der er konfirmandindskrivning for elever i 8. klasse efter høstgudstjenesten søndag d. 16. september. Bemærk, at vi har flyttet konfirmandforberedelsen til 8. klassetrin!

Fredag d. 21. september
Natkirke kl. 20-23
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 23. september
17. s. e. trin. Højmesse kl. 10.30
Indsættelse af ny ulønnet sognepræst Lars Sandbeck ved provst Michael Krostrup Nissen

Fredag d. 28. september
Natkirke kl. 20-23
v/ Mikkel Gabriel Christoffersen

Søndag d. 30. september
18. s. e. trin. Højmesse kl. 10.30
v/ Mikkel Gabriel Christoffersen

Natkirke

Natkirken er åben hver fredag kl. 20-23. Aftenens musik begynder kl. 20, naverandagt kl. 21.30, fælles aftenbøn kl. 22.45.

Fredag d. 7. september
Natkirken åbner efter sommerpausen Jazz 'n Loops ved Jakob Høgsbro.

Høgsbro spiller mange forskellige instrumenter, bl.a. tenor-, alt- og sopransaxofon, klarinet, tværføjte og cello sammen med elektroniske effektmaskiner.

Fredag d. 14. september
Jazz 'n Loops ved Jakob Høgsbro. Høgsbro spiller mange forskellige instrumenter, bl.a. tenor-, alt- og sopransaxofon, klarinet, tværføjte og cello sammen med elektroniske effektmaskiner.

Fredag d. 21. september
Tegn i kirken
V/ tegnelærer og kunstner Suzette Gemzø. Første af flere tegneworkshops med blyantsøvelser i lys og skygge. Vi tegner ærkeenglenes draperinger ved alteret. Kirken stiller materialer til rådighed.

Fredag d. 28. september
Stilhed og musik

Koncerter

Domorganist Vibeke Vanggaard. Tirsdag d. 4. september 2018 kl. 20. Maribos nye domorganist spiller værker af far og søn, J.S. Bach og Carl Philipp Emanuel Bach, samt musik af danske Erling Bjerno. Fri entré.

Domorganist Birgitte Ebert
Tirsdag d. 11. september 2018 kl. 20. Ribes dygtige domorganist spiller franske værker af Messiaen og

Hvad Nyholm gemmer

Af Susanne Munch, fotograf: Astrid Munch

Marinestation København på Nyholm er et dejligt område at gå tur i. Her er de smukkeste bygninger i mange aldre, store kastanjetræer, spændende fartøjer og naturligt udsigter over vand. Stedet emmer af historie!

Her har jeg gået så mange gange – og efterhånden undret mig. For hvad gemmer der sig i bygningerne og bag vejnavnene? Det beskrives i dette glimrende særnummer af Marinehistorisk Tidsskrift, som blot ansporede mig yderligere. Nu måtte jeg have svar på mine mange spørgsmål, og derfor henvendte jeg mig til en historieinteressert ven med anmodning om en rundvisning for lægmænd. Det fik jeg så. Vores tur varede 2, 5 time, så her har jeg måttet udvælge med hård hånd fra den store viden, jeg lagde øjne og ører til.

Vi mødes udenfor på Fabrikmestervej og følger den ud til Dokøen, hvorfra man kan se over mod Bremerholm, som blev etableret allerede i 1510 af Kong Hans. Da flåden krævede mere plads (flere skibe), blev den flyttet til Nyholm (ca. år 1690), en tør holm ud for Christianshavn på Amager. På Dokøen er tørdokken, pumpehuset og kranerne bevaret og sætter den nye nabo, Operaen, i historisk perspektiv. Tilbage mod Nyholm passerer vi forsiden af den imponerende og nænsomt istandsatte bygning, der i sin tid rummede smedjen i den ene ende og El- & Maskinværksted i den anden. Nu er vi på Frederiksholm og krydser broen over Maskingraven til Nyholm.

Inden for porten modtages vi af en galionsfigur og Splitflaget ved mindestenen for de faldne under 2. Verden-

skrig. Stemningen er sat.

Området til højre står i torpedoernes tegn. "Den Savtakkede" kaldes af indlysende årsager én af de mange bygninger. Den er det oprindelige torpedoværksted, i dag er der undervisningslokaler. Vi svinger til venstre ad (Admiral) Henrik Spans Vej, men gør først stop ved den flotte bygning lige ud for (Fabrikmester) Henrik Gerners Plads, oprindeligt Søminevæsenets kontorbygning, i dag huser den Marinens bibliotek.

Vejen ud langs vandet byder på den dejligste udsigt over til København. Undervejs går vi forbi Dykkerskolens bygninger, hvis dekompressionstank længe var et af få steder til redning af liv, når en dykker var kommet for hurtigt op. Især de gule bygninger med sort bindingsværk er smukke. Nede til højre af Takkelads Vej ses Østre og Vestre Takkeladshus fra 1729, igen smukke gule bindingsværkshuse med røde tegltag. Nyholms ældste. Takkelagen fra skibe, der blev afrigget om vinteren, blev opbevaret her. Det var master, bomme, vanter, stag, fald og skøder. Jeg trykker næsen flad mod ruderne og sætter fantasien fri. I dag ser der anderledes tomt ud.

Vi fortsætter ad Henrik Spans Vej og kommer til den smukke Søværnets Officersskole. Den har jeg et særligt forhold til, fordi en veninde har vist mig festsalen med det imponerende vægbillede og scenen, hvor hun så sin mand og hans årgang fejret som kongeligt udnævnte officerer. Det var stort!

Vi bevæger os videre ud langs vandet og går nu på et molestykke, der kaldes Bradebænken. Her blev skibene i sin tid væltet om

på siden for at blive tjæret (= bradet) underne. I dag ligger ubåden Sælen udstillet her med en torpedo ved sin side og minder om en fortid, hvor Danmark var en ubådsnation.

Så når vi frem til det, der for mig er Nyholms vartegn, mastekranen. Til min forundring viser den murstensbygning, som jeg troede var selve kranen, sig blot at være indpakningen om selve kranen. Af den kan man kun se hejseværket. Oprindeligt blev der dagligt hejst og nedtaget et såkaldt stormflag på den yderste spids. Så kunne skibene på søen aflæse vindretningen.

Fregatten Peder Skram springer nu i øjnene. Den er i dag museumsskib, men et besøg må blive en anden gang. Kajen, som den ligger ved, kaldes Elefanten efter et skib, som i sin tid blev sænket her som led i opfyldningen og dermed landvindingen af området. Det er det, vi står på nu. Underligt at tænke sig.

Tværs over havnen ser vi over på den side af København, hvor mandskabet var indkvarteret. De måtte sejles over for at komme til og fra arbejde. Vi vender os om og står nu over for Hovedvagten, en smuk bygning. Her lå ansvaret for al personel. Bag den ligger to imponerende bygninger: kasernen og arresthuset. Hospital og tandlæge var der også tænkt på i bygninger bagved. Nyholm har været et lille samfund i sig selv.

Vi går op på batteriet Sixtus med Rigets Flag og salutkanonerne og ser ud mod åbent vand, mens vi forestiller os Slaget på Reden 2. april 1801. Det bliver lidt for levende, så vi vender os i stedet mod Rigets Flag og konstaterer fred og ingen fare. Så beser vi de 4 tyske

kanoner fra 2. verdenskrig og de mere nutidige salutkanoner. Ud over at salutere kongehusets begivenheder som fødsler og død markeres solopgang og -nedgang med et enkelt skud, mens Rigets Flag henholdsvis hejses og nedtages. Om aftenen nedhales flagene samtidigt på Nyholm og på Amalienborg. En fin tradition.

Vi bliver oppe på batteriet og går rundt om kasernens bagside. Nede igen passerer vi to små huse, der som de eneste er i træ. Den ene er KFUM's barak, der bød på god mad og kristen omsorg; den anden er Radiostationen, som i dag er museum. Endnu et besøg at have til gode.

Kan der være flere højdepunkter? Ja! For nu er vi nået til Spanteloftbygningen. Betagende rød bindingsværkbygning. Her sad ingeniørerne og tegnede prototyper til skibenes spanter, der så blev tegnet op i jordgulvet 1:1. Så blev spanterne udført ovre i den gule Planbygning bag mastekranen. I denne bygning var oprindeligt to porte, for der kunne fremstilles spanter til to orlogsskibe på én gang. Samlebåndets forløber?

Tilbage står en smuk tur mod udgangen forbi Kontorhuset langs Takkeladshusene med kanalen med husbådene på den anden side. Vi nikker til sidst til det gamle sømineværksted og forlader så Nyholm.

Efterskrift:

Nyholms tid er forbi, og Danmarks Flåde flytter ud. En lille del af området vil efter forlydender blive bevaret som historisk minde – men hvad med alle de øvrige fredede bygninger? Og hvad med de åndehuller, som enhver storby har behov?

Adelsmand, løve eller fabelvæsen?

Henrik Schutze tager imod i morgensolen i indgangen til sin bolig på vinkelgården Fakirskolen på Christiania. En malerpalet ligger sigende i indgangen. Indenfor spiser hans russiske danserinde de sidste mundfulde muesli og der tilbydes både urtete og kaffe, før han byder videre op af den smalle trip-trap trappe til 1. salen, hvor et væld af malerier kæmper om opmærksomheden.

Her er Sankt Petersborg store bygninger, yndlingsbilledet fortolket på få minutter fra Henriks yndlingsposition: gadeplan. Og her er han i Venedig (han beskriver byen: "som at gå i Det Kongelige Teater"), hvor han har fanget dets beboere, der køber blomster ved en af de mange broer, sejler og lever dagliglivet ved kanalerne, mens Venedigs vingeklædte løve brøler fra et andet billede. Utallige er landskaberne fra Amalfikysten, hvor han har været 40 gange og af Gud og menigmand kaldes "Maestro". De blander sig alle med, naturligvis, Christianiabilleder, hvoraf mange er fra et af hans yndlingsmotiver, Løvehuset.

Lidt løve er der da også over Henrik. Hans adelige og kunstneriske forfædre kan ikke skjules. Vi taler både om Castenskiold og Moltke, for slet ikke glemme Louis Moe, som han besidder 2 billeder af: en liggende nøgen kvindeoverkrop med elfenbenshud og en lille

satyrdreng, der skælmst smilende ligger på en træstamme og kigger drillende på en beklemmt fiskehejre.

Og måske er der også lidt satyr i ham? Et fabelmenneske, der danser, drikker, spiller på tamburin eller fløjte (nå ja, hos Henrik er det mere guitar) og som jagter nymfer, eller, som vi i Norden ville kalde dem, elverpiger. Sin russiske danserinde ("Mit livs store kærlighed nr. 2", fortæller han, og referer med nr. 1 til sin nu afdøde sicilianske Tata) betog han med sin dans i det russiske og hun ham med ditto. Da hun for få dage siden kom til København, dansede han så højt af glæde, at han fik sig en kraftig fibersprængning. Det holder ham ikke tilbage. "På fredag skal jeg danse igen", siger han, med overbevisning i stemmen.

For Henrik er hverken til at slå hverken ud eller ned. Hans formødre blev alle næsten 100 år, og troen på, at han genetisk er disponeret til et langt liv, giver for ham en lethed i livet. Han tror, at han nok skal blive gammel. Alligevel gælder det for ham om at gribe livet, nuet, sekundet. "Det bruser i mig, og så må jeg tolke det", forklarer han med insisterende øjne. Og, ligesom Henriks væsen vibrerer, sådan gør hans billeder det også.

Selv når han lavede store stramme kompositioner, under Stadens videnskabelige sammenkomster i Byens

Lys, "Science and Cocktails". ("Science" stod Jay for, med tilgang til folk fra Niels Bohr instituttet, mens Lars Erik, der har stået for Kulturtårnet på Knippelsbro, stod for cocktailene. Foredragene skulle gerne starte op igen til oktober), så brydes og krakelerer mønstrene og bliver til... glasmaleriermønstre, ramt af sten? I Henriks malerier er der plads til egne fortolkninger.

Opvokset i Rungsted som barn af malerinden og kunsthistoriker Elsebet Schutze (som han malermæssigt er stærkt inspireret af) og tyskfødte forfatter, lærer og billedhugger Rolf Schutze burde en kunstnerisk bane ligge i kortene. 10 gange søger han ind på Kunstakademiet. Og bliver 10 gange afvist. "Måske fordi de kunne se, jeg ikke var til at forme", forklarer han. Og søger da også i sit autodidakte billedlige virke det uventede, uforudsigelige.

En læreruddannelse fra 1976 bragte stor glæde til de elever, han kom i kontakt med. Mindre glæde hos skolevæsnens autoritære personer. Han forlader den, for dog senere i livet at, indtil 2009, være lektor på Københavns Pædagogiske Seminar. Reklamebranchen har også nydt godt af hans talent, f. eks. da han til en Sorbits tyggegummireklame maler et enormt billede af New Yorks skyline, komplet med små ind-

satte diodelys.

Han er ikke for fin, heller ikke til at gå på kompromisser, og hylder en gammel tradition for, at kunstneren ikke skal leve i et elfenbenstårn, men yde sit kunstneriske udtryk for og blandt mennesker. Senest har han kunnet mødes malende på Cykelbroen, hvor det specielt har glædet ham at kunne give børn en oplevelse af, hvad en malerkunstner egentlig er for en størrelse.

Til Christianshavns 400 års dag stod han ved kanalen med sine malerier, netop på gaden. Når en plakat udkommer, ses han på den hjemlige Dyssevej, udelende til overraskende turister eller hvem skæbnen nu fører forbi hans vej. Han ser det som et adelsmærke at være tilgængelig. Udenfor hans bolig står hans 4 nyeste store malerier, de 4 verdenshjørner, opstillet. "Så kan alle forbigående nyde dem. Og de har bare godt af at blive udsat for vind og vejr, og tørrer så fint i solskinnet", forklarer han. Uden tanke på, hvor værdifulde de er, også målt i mammons usle målestok. Kigger vurderende på dem, finder et glasskår på jorden og giver sig til at kradse lidt farve af på signaturen på et af dem, så den bliver mindre dominerende. Maleriet skal skubbes, ridses, fordeles, mærkes, formes og omformes, mens det taler til ham. Og, slutteligt, til alle os andre.

På trods af ordblindhed har han udgivet flere bøger. Og ord finder lejlighedsvis frem til malerierne. På et af dem står der:

En sjælden race.
Alene i det offentlige rum.
Klingende, nær aftenklokens sale
og hokus som pokus uden om den hær.
Hæren af ingenting.

Er du i tvivl om betydningen, af hans digte eller malerier, så spørg bare løs, hvis du møder ham. Han ser det som en kæmpe gave at lade andres øjne være med, for tit, mener han, sker der noget. På et andet af hans billeder skriver han: "Du kan spørge dumt. Og få et godt svar". Prøv selv ad. Og

se hvad der sker.

Du er også velkommen til at kigge med på hans hjemmeside henrikschutze.dk.

Den 8. september holder han kl. 15 fernisering på Galopperiet, Spiseloppen. Kan du ikke den dag, så kom en anden. Og få en kosmopolitisk oplevelse, verden rundt, men først og fremmest en rejse ind i Henrik Schutzes sanselige, dansende, farverige, boblende, uforudsigelige univers. Du vil ikke være den samme bagefter.

Malerieudstilling af Henrik Schutze, Galopperiet, Spiseloppen, 8/9 2018, gratis adgang.

Tekst og foto: Ebb

KAFE FALKEN
Christianshavnernes stamværtshus

- * Billard
- * Øl/vand kr. 18,-
- * Alm. spiritus kr. 18,-
- * Rygning tilladt
- * Åbent kl. 9.00- 01.00

Prinsessegade 20 Tlf. 32 57 64 56

Galleri Naif

Galleriet for Naivistisk kunst.

Ny udstilling, 8. sept. - 13. okt.

Fernisering, den 8.sept., kl. 13-15

Islands Brygge 1 b, 2300 København S

Åbent: mandag - lørdag, kl. 11 - 17

Hæle Baren

CHRISTIANSHAVN

Skoreparationer - Læder arbejde - Nøgle kopiering - Graving - Alt I skopleje
Strandgade 38 kid 1401 Kbh K.

Tlf: 32204050 Email: info@haelebarenchr.dk

Find os på www.haelebaren.dk eller Facebook Hælebaren Christianshavn

Kender du en Færøsk kunstner?

Bardur Jakupsson: 24. august - 21. oktober 2018

Sted: Nordatlantens Brygge, Strandgade 91, 1401 København

De fleste af os kender ikke så meget til Færøsk kunst. Hvis vi skal oppe os, kan vi måske komme i tanke om forfatter og billedkunstner William Heinesen. Men ellers?

Det råder Nordatlantens Brygge bod på. Pakhuset fra 1767, hvor nordatlantiske ekspeditioner, rejser og handel udgik fra, har nu som formål at fremme og styrke samarbejdet mellem Danmark, Island, Grønland og Færøerne. Det sker også med denne udstilling.

Bardur Jakupsson (født 23/12 1943), færøsk kunstmaler, skribent, lærer, kunstner samt noget så usædvanligt (og vel snart et uddøende erhverv) som frimærkekunstner, er født i Tórshavn og har boet der hele sit liv. Allerede som barn var han optaget af, via tegning, at nedfælde sine iagttagelser af omgivelserne. "Som de fleste børn", siger han beskedent. Men Bardur, det er bestemt ikke alle børn, der gør det. Og, som i hans tilfælde, bliver ved med det.

Hans skæbne som maler blev beseglet, da han som barn kom ind i byens eneste farvehandler.

Duften af terpentiner... De farvestrålende tuber med eksotiske navne... Han var solgt. Hans far, den kendte forfatter Hedin Bru, fornemede det (eller også plagede Bardur), og gav ham en fyldt malerkasse. Som Bardur prompte drog ud i fjeldene med for at afbilde og gengive naturen. Det, han fandt sværest at male? Skyer og

sten.

Og så gik alle hans unge år med at stå foran motiver. Indtil det, da han blev ældre, pludseligt ændrede sig. Et væld af indtryk havde nu nedfældet sig i hans sind, og missionen blev fremover, ikke at gengive, men at transformere dem til en anderledes motivverden. I særdeleshed de uforglemmelige barndomsindtryk, der var mejslet ind i modtagelige sanser.

Siden sit tresindstyvende (et fint ord, der kommer fra "tre snese", dvs 3 gange 20. Vi kunne også have brugt romertal LX. Eller bare et simpelt 60. Men nu valgte vi altså noget andet. Bare for variationens skyld. Og for ikke at glemme et gammelt, fint ord) år og efter alverdens gøremål, har han udelukkende helliget sig maleriet.

Bardur, der i 1967 blev gift

med skuespillerinde Kristin Hervor Lutzen, har haft et rigt liv.

Han blev uddannet som lærer i 1970-72, studerede dernæst på maleriskolen på Kunstakademiet i København, for så at blive lærer på Færøernes Folkehøjskole og fra 1978 direktør for Færøernes Kunstmuseum. Som forfatter har han skrevet om færøsk kunst og er uimodsagt anset som Færøernes førende kunstkritiker.

I hjemlandet regnes han som en af de ivrigste kulturskabere, hvis abstrakte billeder spænder fra det koloristiske og impressionistiske, det ekspresive og kraftfulde til lyriske akvareller. Alle indfanger de konstant foranderlighed og flygtighed.

Bardurs far, du gjorde en god investering i fremtiden, da du gav ham den malerkasse. Husk på det, næste gang dit barn ønsker sig noget. Og

er det et ønske, du ikke fik opfyldt som barn, så gå ud og prøv at opfylde det nu. Det er aldrig for sent.

Bardur Jakupsson er 75 år. Og still going strong, som vi siger på nudansk.

ebb

Entré:

- Voksne, 40 kr.
- Pensionister, 30 kr.
- Studerende og unge under 18 år, 20 kr.
- Børn under 12 år, gratis.

"Vi er alle stjernestøv"

Det kunne være mottoet for (livs)kunstneren Kenn Hauge Tengberg, der står for en-mands-forretningen Christiania Bryg ApS.

For blandingen af videnskab og poesi, hårdt arbejde, entusiasme, tålmodighed, problemknuseri og en god portion tænken-ud-af boksen kendetegner Hvidovre-drengen, der er mangeårig Christianshavner.

Uanset om det drejer sig om hans virke som brygger eller hans tidligere profession som balletdanser på Det Kongelige Teater. Det sidste fra 2. klasse i 1968 til 2011 (hvoraf de sidste år var som rundviser på teatret), det første fra år 2000, hvor han blev inviteret som medlem af Christianias ølklub, Sirius.

"I Mælkevejen ligger et lille træhus Det hedder Woodstock", sådan beskriver Kenn sin start med Ølklubben Sirius, som er opkaldt efter den klareste stjerne på vinterhalvårets nattehimmel, hovedstjernen i Stjernebilledet Store Hund. Den er en dobbeltstjerne, hvis ledestjerne hedder Hvalpen. En supernovakæmpe, der engang vil ende i en kæmpe implosion. Billeder, der tiltaler ølentusiaster og gamle christianitter, der kan erindre Stadens specielt tidligere tilstand af anarki, vilde løsgående hunde samt brag af fester.

Og ideen med at opkalde øl efter Himmelrummets stjernebeboere har han bibe-

holdt, også efter han gik solo som brygger med sit firma Christiania Bryg (der ikke skal forveksles med Christiania Bryghus, der er i sin vorden).

Hans karriere som brygger startede i 2002, da han købte et mindre bryggeranlæg, der kunne fremstille 25 l øl. Det gjorde han så. Hjemme i sit køkken. "De første forsøg blev, med et mildt udtryk, forfærdelige", siger han med et grin. Men derfra gik det slag i slag med mange eksperimenter og i selskab med nogle af Danmarks bedste brygmestre. John fra Refsvindinge, Peter Klemmesen fhv. Thisted Bryghus, Kasper fra Bøgedal, Jan Paul fra Svaneke Bryghus m. fl. Kenn forstår at komme i godt selskab. Øllene Dyssedug og Mørk Dyssedug (dedikeret til Dyseområdet på Christiania) blev gæstebrygget på Refsvindinge efter invitation af John. Hermed blev disse to øl de første han bryggede på et rigtigt bryggeri. Sidenhen er det blevet til mange bryg hos Svaneke.

På Ølfestivalen præsenterede Ølklubben Sirius de første par år varmt øl. Af brandmæssige årsager blev de rykket udenfor, da der var åben ild under tøndene. Den nye udendørs stand til Ølfestivalen viste sig at være en succes, da samtlige ølørstige gæster fandt vej til denne

stand, når de skulle ud og ryge. Kenn har lavet fritfaldsøl (med mindeværdige høje stilladser) på Christiania til dennes 39-års fødselsdag. Den hed, meget sigende, Big Bang og blev præsenteret til Christianias 40-års fødselsdag, hvor han igen lavede fritfaldsøl. Han har kreeret lædermasker i alle former og størrelser. Han laver mad på Christiania. Han laver hampeøl.

Kort sagt, han har prøvet det meste og lidt af hvert.

I år, i samarbejde med Svaneke Bryghus, præsenteredes øllen Kong Juni i anledning af Christianshavns

400-års jubilæum-eventøllen, som blev lanceret d. 16/8. Til Christianias 47-års fødselsdag i september lanceres en ny øl, som er gæstebrygget hos Svaneke Bryghus (for 10. år i træk) d. 10/8. Denne tur til Bornholm involverede også den traditionelle opgravning og spisning af 1 år gammel nedgravede oste (ikke for sarte sjæle!).

De sidste 10-11 års gæstebryggeri hos Svaneke Bryghus har resulteret i ikke mindre end 9 forskellige øl: Snedige Snyder (af to omgange), Super Nova, Sorte Hul, Persius, Soleil Rouge, Green Galaxy, Andromeda

og Beetlejuice. Sidste skud på stammen er den førnævnte Kong Juni. Af disse mange øl er Super Nova, Green Galaxy og Kong Juni mulige at få fingrene i. Sidstnævnte er endda glutenfri, så der er noget for enhver. Alle øllene er økologiske, hvilket også tæller for den nye øl, der får verdenspremiere til Christianias kommende fødselsdag. Man kan helt sikkert se frem til mange spændende øl fra Christiania Bryg.

Er du til specialøl, fest og farver, gerne af den mere alternative slags, så kontakt Kenn på e-mail kennhauge@gmail.com og få et uforpligtende tilbud.

Udover øl, der udvider din horisont med en uovertruffen smagsoplevelse, får du desuden glæde af øletiketternes yderst poetiske udtryk, udført af hans svenske eks-kone, Anna Tengberg.

Nyd dem, mens du nyder øllen. Helst i gode venners selskab. Det fås ikke bedre.

ebb

“Under linjen”

Svend Danielsen: 25. august – 31. oktober 2018

Fernisering: 24. august kl. 17-20

Den danske kunstner Svend Danielsen udfolder sit maleriske univers, der spænder fra maleriet over skulptur, tryk, akvarel og video, i en udstilling, der sprænger maleriets rammer og hylder form, farve, linjer og naturens poetiske uforudsigelighed.

Svend Danielsens værker har en flygtighed over sig, en sær og sart balance af farver, fortætninger, linjer og kompositioner. Ved første øjekast rammes man af lethed i strøgene og oplevelsen af en umiddelbar tilfældighed. Men over tid opdager man den bevidste form- og farvesammensætning, der både trækker på de klassiske malertraditioner og på FLUXUS-bevægelsens spontane udtryk, og munder ud i poetiske, sanselige og dynamiske billeder.

På Overgaden præsenterer Svend Danielsen primært nye værker, der balancerer mellem maleri og objekt. Værker, der leger med sam-

menstillinger af medier og materialer, og som i kombination med fundne hverdagsgenstande og fragmenter bliver forvandlet til skæve, svævende og ekspressive mikrouniverser. Flere steder finder elementer fra naturen sin vej til lærredet – planter, vækster, en sø eller en horisontlinje. Men lige så ofte titter dagligdagen frem i form af udrevne og bemalede sider fra et magasin, transformerende papkasser og dingener, som man husker at have set før uden at kunne genkalde sig hvor.

Udstillingen består af en række nye malerier i både stor skala og i mindre formater samt en serie af skulpturinstallationer. Herudover præsenteres godt 100 installerede papirarbejder, der på forskellig måde griber ind i og samler sig til et mylder af figurer, referencer, geometriske eksperimenter og humoristiske parafraser. Desuden vises to korte videoer med fællestitlen OP OG NED, der fungerer som et abstrakt maleri i bevægelse.

I sin helhed giver Under linjen et bredt indblik i Svend Danielsens mangeårige og mangfoldige praksis, hvor lethed og tyngde og det abstrakte og figurative eksisterer side om side og gør Danielsen til en kunstner, der er svær at sætte i bås.

Svend Danielsen (f. 1955) er uddannet fra Det Kgl. Danske Kunstakademi i perioden 1974-78. Siden har han udstillet på separat og gruppeudstillinger herhjemme og i udlandet og er blandt andet repræsenteret på Statens Museum for Kunst og på Hygum Kunstmuseum. Siden 2013 har han været med til at drive det kunstnerstyrede udstillingssted Svends Bibliotek i Classensgade og har desuden udgivet en lang række kunstnerbøger.

‘Overgaden’, Overgaden Neden Vandet 17, 1414 København

“Shitty Heartbreaker”

Adam Christensen: 25. august – 31. oktober 2018

Fernisering: 24. august kl. 17-20

Shitty Heartbreaker er dansk/britiske Adam Christensens første solopræsentation på en dansk kunstinstitution og bliver en samling af performances, oplæsninger, installationer og video.

Adam Christensen arbejder primært med video og performance, men også tekst, installationer, tekstilarbejder og musik indgår i hans alsidige praksis. Christensen tager udgangspunkt i dagligdagens følelsesmæssige dramaer, som han ser udspille sig i sine umiddelbare omgivelser, i nyligt erfarede oplevelser og hos de personer, som han er i berøring med, eller som drager hans opmærksomhed. Hans praksis gør brug af biografiske elementer krydret med teatralitet, så grænsen mellem hverdagslivet og fiktionen bliver tvetydig og sommetider udviskes. Christensen arbejder med enkle, minimalistiske udtryk. Ofte er hans oplæsninger og sangperformances tilsat ganske få elementer såsom

en harmonika, et kostume lavet til lejligheden og en ny skrevet tekst.

På Overgaden skaber han en totalinstallation, der spænder over lyd, tekstil, video og tekst. Udstillingen tager udgangspunkt i Christensens ufærdige filmprojekt "Eyes of Blood" - en erotisk thriller lavet i samarbejde med Sidsel Christensen - og som baserer sig på en serie af videofragmenter og produktionsoptagelser fra filmen. Christensen har tidligere arbejdet med filmvisninger som en metode til at skabe en fælles udforskning af emotionelle rum og klassiske figurer såsom "la femme fatale."

Christensen vil bruge Overgaden rum til at undersøge, hvad der sker, når stemninger og fortællinger fra det personlige erfaringsrum føres med over i kunstens rum. Værkerne udfolder en beretning om hjertesorg, begær, erindring og identitet som blandt andet understøttes af tekstilværker med karakterer, som relaterer

sig til filmens univers. Centralt i udstillingen står en scenekonstruktion, hvor Christensen i løbet af udstillingsperioden vil interagere med, udbygge og redigere i det overordnede narrativ igennem en række performances og oplæsninger. Efterfølgende vil disse seancer blive indoptaget i udstillingen i form af lydspor og anden dokumentation, der lægger nye og mere grunneagtige og melankolske lag til fortællingen som således udvikler sig løbende.

Udstillingen er kurateret af kunsthistoriker James Day.

Adam Christensen (f. 1979, UK) er uddannet fra Goldsmiths College, University of London i 2007.

‘Overgaden’, Overgaden Neden Vandet 17, 1414 København

Jørgen Leth på Bådudlejningen 21 august

Foto: Susanne Mertz

Billedkunstner Søren Birk Pedersen

I september måned 2018 er vi nået til den trettende og fjortende udstilling af Søren Birk Pedersens billeder fra Christianshavn, i anledning af Christianshavns 400 års jubilæum.

Billederne af billedkunstner Søren Birk Pedersen udstilles i forretningen Cibi e Vini på Torvegade 28. 1400 Kbh.K.

Roserne blusser på Refshalevej

Der er en verden af roser til. Ingen har tal på dem. Af de cirka 150 oprindelige arter, man anser som grundmaterialet, er gennem århundreder fremkommet en uoverskuelig mængde af underarter, grupper og sorter med hver deres betegnelse.

Af dem kender vi kun en brøk af en brøkdelt, og der kommer stadig flere til. En farbar vej gennem denne jungle er at gå efter duften og kaste sig over den rose, man er mest tiltrukket af og dyrke den.

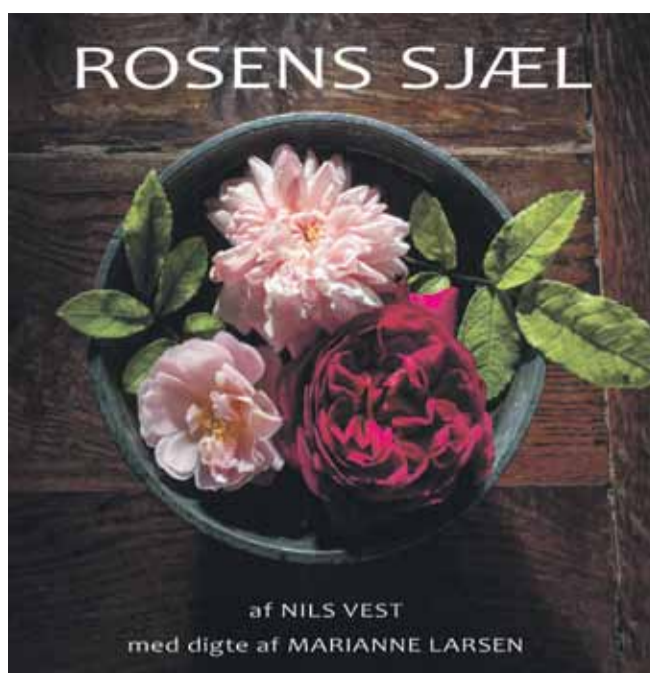
Den første skønne rose trækker den næste med. Man må have flere – mange! – for med tiden at komme tæt på de enkelte individers særpræg og talenter og fordybe sig i deres udvikling. Leve med dem, elske dem, studere deres "sjæl"!

Det er, hvad Nils Vest gennem årene har gjort, oplevet og erfaret under dyrkningen i sin enestående rosenhave på Refshalevej og nu videregiver i en meget smuk og åndfuld bog, der

selvfølgelig hedder "ROSENS SJÆL". Den er som et bad i roser. Et duftende, bevidsthedsudvidende bad. Med stor veneration, historisk og praktisk viden fortæller han i tekst og billeder om sine yndlinge, de gamle, historiske rosensorter, og 'analyserer' så at sige hver enkelt af dem – fra maj til frosten kommer - i sin og ægtefællen Britta Lillesøes vidunderlige rosenhave.

At denne have overhovedet eksisterer er i sig selv en kraftpræstation. Med megen møj, muskler og maskiner blev den engang i 1980'erne anlagt på den tidligere kasernes gamle "Kanongård", som var beregnet til militære køretøjer, og hvis metertykke, hårdt sammenpressede klinkelag under asfalten måtte fjernes, før jorden kunne lægges på og roserne plantes.

"ROSENS SJÆL" er til overflod forsynet med fine, tankevækkende digte af Marianne Larsen, som, med overraskende og finurlige betragtninger og rørende

'samtaler' med roser, hensetter læseren i medrivende og meditative stemninger: "Åh rose min rose/hør nu her/hvis jeg siger til andre/eller til mig selv/ at jeg er god og smuk/ bliver jeg ikke troet /over en dørtærskel/ siger jeg derimod/ at jeg er ond og grim/ tror de andre inklusive/ jeg selv straks på det/og vil vide mere/ åh rose min rose/it' s not your fault".

Har man nogensinde hørt om en grim rose? "ROSENS SJÆL" af Nils Vest med digte af Marianne

Larsen. Forlaget Nils Vest Film 2018.

Kan bestilles hos boghandleren, i Christianshavnerbutikken "Pigen og Blomsten", eller fra forlaget (ved større antal). 156 sider. 198 kr.

Tekst: Ulla Dietl, tegner og forfatter

Foto: Nils Vest

"Vinduer til Verden fra før og nu"

"Hvor går turen hen?" Sådan tænkte mange Christianshavnerne, fa sommerferieønskerne begyndte at banke på, og turisterne invaderede lokalområdet.

Uanset hvor man påtænkte at tage hen, så har Else Steen Hansen, journalist, forfatter m.m., nok allerede været der. Et halvt hundrede lande er det blevet til. Nogle i embedets medfør, andre som rygsæk- eller anden turist.

Nu har hun samlet 17 små historier, om rejser, der vidner om et ønske om at gå lidt ud over de slagne veje. Men som stadig er mulige for fleste.

Så, hvis du, som undertegnede, elsker at drømme dig væk (og en gang imellem også foretager en fysisk rejse), så tag Else Steen Hansens bog i hånden, og kom på sejltur i træslib i det tyrkiske øhav, til dykning i mayaernes huler, spansk flamenco-dans eller dirty dancing i Mellemamerika,

besøg en masailandsby eller en kroatisk middelalderby, lyt til Lissabons sjæl, gå i Moses fodspor, bliv stum overfor Grønlandsisen eller tag på fotosafari blandt hvide sydafrikanske løver.

Kapitlerne er præget af at være skrevet til aviser, og det ville slet ikke have gjort noget, hvis de havde været længere. Men som forfatter til rejseinspiration er de fine. Og hvis jeg, med udgangspunkt i indledningens spørgsmål og afsæt i bogen, skulle svare, ville jeg nok vælge et gensyn med det mangefacetterede Guatemala. Også selvom der i sommerens kalender har stået "Bornholm".

Elsa Steen Hansen, "Vinduer fra før og nu", antal sider: 116. Pris: 99,95 kr. Bogen kan bestilles via Bog og Idé

Tekst: Ebb

Åbent hus på Døttreskolen: Tillykke med de 400 år, Christianshavn!

Mangfoldighed - en virkelig værdsat værdi - løb som en rød tråd gennem CD's fredagsfejring af Christianshavns 400 år. Indskolingselevernes indtryk af vor bydel, samlet i en vægdækkende collage, viser det tydeligt: Med deres skarpe blikke har de haft øje og sans for at fange selve nerven i det levede liv

her hos os. Se selv! I nr. 67 var vi glade for at kunne byde velkommen til gamle og nuværende elever, til naboer, til forbipasserende, til forældre med koropræden, fællessang, kagesalg, diasshow og med god assistance fra kyndige guides fik vi genopfrisket gamle minder og samtidig skabt nye.

Fotos: DB
Tekst: CBC

Guide: De bedste veganske spisesteder i København

Leder du efter menukort helt uden animalske ingredienser? Så får du her en bydelsguide til fem rigtig gode veganske spisesteder i hovedstaden inklusiv et på vores dejlige Christianshavn.

En af de helt store madtendenser i disse år er den plantebaserede kost. Glem alt om miljøbelastende kødproduktion, den veganske livsstil har økologien i højsædet og er både dyre- og klimavenlig. Vegansk mad henvender sig til alle,

der er bevidste om, hvad de fylder i deres krop og interesserer sig for hvordan maden bliver til, inden den ender på tallerknen.

Tekst og foto:
Louise Lenander Petersen

Veji

Tæt på Nørrebro Runddel ligger den nyåbnede veganske café Veji, hvor bønnebøffer og krydrede gryderetter har stegt og simret i stedets Åbne køkken siden april.

Veji byder på et simpelt men lækkert menukort, hvor du finder café-klassikere som burgere og fritter eller nærende frokost bowls med

søde kartofler, hummus og valgfri dressing.

Nyd også et par hjemmelavede raw balls og skyl dem ned med friskpressede juicer fyldt med alt fra rødbede, banan og ananas til citron, spinat og æble.

Veji
Jagtvej 76
2200 København N

Værd også at nævne....

- Plantepølsen - Jægersborggade 39,
- Plant Power Food - Fælledvej 15,
- Veggie Heroes - Blegdamsvej 106,
- Kaf - veganske konditori på Birkegade 21
- Urten på Larsbjørnsstræde 18

En underlig sommer

Rent kulinarisk set. Solen har bagt, stegt og strålet over al forventning. Og skyerne (når der var nogle) har holdt tæt. Måneder uden en dråbe fra oven. Det påvirker selvfølgelig maden. Et er, at vor indre neanderthaler har måtte opgive lejrbalet (grillen), men bær-, frugt- og kartoffelsæsonen er også blevet påvirket. Bærrene er tørret ind på grenene – til gengæld har de, der kom frem i handelen, været mere smagsintensive. Manglen på vinterfoder pga tørken har også presset langt flere dyr til slagtning end normalt – hvilket har betydet rigeligere kødtilførsler.

Men sommermad har vi kunnet lave. Og snart er det også tid for vildt og rod-

frugter. Men hvilke butikker tager udfordringen op og har nyskudt vildt? Det kan være rå og då, hare og fasan m.fl. Eller andefugle – gråænder, edderfugle osv? Hvis du får fat på rigtig vildt, så vær obs på, at det er dyr, der har bevæget sig frit – og meget – ude i naturen. Det er derfor magert kød med meget lidt fedt i fibre. Og der bliver derfor nemt tørt i stegningen, hvis man ikke spækker det eller wrapper det i bacon. Men nu siger vi, at et nådigt forsyn har spillet dig et par (forhåbentligt flåede) edderfugle i hænde. Skær brysterne fra. Lårene kan du koge fond på – men ikke spise. De er fulde af utyggelige fjerskeder. Resten af fuglen smager totalt af tran. Kog fond på lårene

(bouquet garni, rødvin, salt og peber). Passer og reducer til det sirupsagtige. Behandl brysterne som en slags tournedos'er. Bacon omkring og steg til baconen er sprød og brysterne stadig røde indeni (fjederer, når du sætter en finger på). Kog halve madæbler uden kernehus kort i sukkerlage, fisk dem op og fyld deres hulhed med ribs- eller tranebærsyltetøj. Sprøde kartofler til (pomme frites?). Den reducerede sovs (som du lige har tilsmagt) på tallerkenen, fuglebrystet i lækre skiver, fritter og fyldte æbler a'part, En fyldig Rhonevin. Og du vil med sindsro se efteråret i møde!

Bon Appetit!

Md. M.

Acacia

Acacia er et lille familieforetagende drevet af mor og datter, der har specialiseret sig i kager og desserter.

Selvom veganske søde sager tilberedes uden smør, fløde eller honning, findes der masser af lækkerier til den søde tand.

Vælg blandt andet mel-

lem bananbrød med hasselnødder og blåbær eller vafler med kokosis og granola. Du kan også få en avokadomat eller en quinoa-salat, hvis du hellere vil have en bid mad.

Acacia
Gammel Kongevej 171
1850 Frederiksberg

The Organic Boho

Et af de mest farvemættede og appellerende veganske køkkener i København finder man lige her på Christianshavn.

The Organic Boho's mission er bæredygtighed og 100% økologisk og vegansk koncept, der blev født og udviklet på Ibiza af de to danske søstre Karina og Maria Bruun.

Menukortet er et overflødhorn af velsmagende smoothies, burgere med blomkålsbøf eller falafel og store frokost bowls med sprøde salater.

The Organic Boho
Prinsessegade 23
1422 København K

SimpleRAW

I hjertet af København ligger SimpleRAW på charmerende Gråbrødre Torv. Som navnet indikerer, er retterne tilberedt med mindst mulig bearbejdning, udelukkende ved brug af naturlig mad - grøntsager, frugt, kerner og nødder.

Prøv blandt andet deres delikate lime "cheese" cake eller brunch med ingefær shot og friske grøntsager i rispapir dyppet i krydret tamarisaucé.

Et besøg hos SimpleRAW er en afslappende oplevelse i en rolig oase af grønne hængplanter, hvidkalkede vægge og smukt lysindfald fra loftsvinduerne.

SimpleRAW
Gråbrødretorv 9
1154 København K

Souls

Under mottoet "Eat like you give a fork" tilbyder Souls ved Nordre Frihavnsgade velsmagende grønne bowls, pizzaer og burgere.

Souls har menuer til henholdsvis morgen, frokost og aften. Perfekt til at mødes med et par venner og nyde et veltilberedt måltid eller en cocktail.

Den afslappede stemning og et varieret menukort gør Souls til et af de mest velbesøgte veganske spisesteder. Stedet vandt desuden "Byens Bedste veganske" 2018.

Souls
Melchiors Plads 3
2100 København
(Souls kan også findes i Nørre Farimagsgade 63)

Copenhell – en helvedes god oplevelse!

Tekst: Susanne Munch, Fotograf: Astrid Munch

Det er et festligt syn hver gang: en lang stime af sorte vandrerer med retning mod festpladsen på Refshaleøen. Metallets børn er venlige, hensynsfulde og stilfærdige – det sidste ændrer sig dog brat foran scenerne, hvor der leves med på et støjniveau på højde med musikkens. De mange bands får fin respons på deres musik.

Festdeltagerne er i sig selv en fest. Børn, unge og voksne (i flere aldre!) udviser stor opfindsomhed i utallige shades of black. T-shirts med fængende tryk, kropstatoveringer i massevis, hår i overraskende kulører,

enkelte hanekamme, dread locks, flettede skæg – her er alle blandt ligemænd på den ene eller den anden måde, for fællesskabsfølelsen og rummeligheden er stor.

På spisepladserne sidder der ved langborde over maden fra de mange mad- og ølboder med de mest fantasifulde og sjove navne fra heavy metals univers. Programmet spænder vidt: Aarhus Symfoniorkester, der spiller klassiske forbilleder for heavy metal (!) og velkendt filmmusik (Star Wars, Batman, Superman mm.) til publikums store begejstring udtrykt i tilråb, håndtegn, dans og syngen med. Konferencier: Jakob Stegelmann fra Troldspejlet – et kultpro-

gram om computerspil, film, tegneserier og bøger, som mange af publikum er vokset op med.

I den anden ende af skalaen spiller så Heavy Metals gudfader Ozzy Osbourne! "Imponerende, at han kan stå endnu", mumlede en henført teenager.

Heavy metal kender åbentbart ingen alder. Der findes mange forskellige undergenerer af den hårde rock, og forventningen om, at det hele vil lyde ens, bliver hurtigt parkeret. Eneste fællestræk er lydstyrken. Det er nødvendigt med ørepropper, hvis man vil helt tæt på scenerne,

og det vil man selvfølgelig. Musikken skal mærkes i skelettet!

Copenhell er et forbilledligt arrangement, hvad angår organisering. Det lykkes at lave en begivenhed til stor glæde for de deltagende og til noget nær minimal gene for omgivelserne.

Der er sørget for P-pladser i gåafstand, for gitre til fastlåsning af cykler, ekstra busser, et meeting point, en teltlejr med toiletter og fin skiltning til festpladsen. Overalt er der venlige officials, der hjælper folk til rette.

Inde på festpladsen er der rigeligt med affaldsspande og desuden pant på bægre og flasker og derfor rent hele

tiden. Der er sørget for alt, sågar tilstrækkelige toilet-faciliteter.

Også naboerne er der taget hensyn til. Scenerne vender ud mod Øresund, og lydniveauet er dermed acceptabelt. Der er ingen konstant altdruknende dundrende bas; man kan høre, det er musik. En rimelig nedlukning for natten, og ikke mindst bevidstheden herom, sikrer nattesøvn. Omegnen så lidt pjusket ud i weekenden efter, men hvad er Copenhells, og hvad er øens øvrige mange gæsters bidrag? I dagene umiddelbart efter blev alle spor effektivt fjernet. Selv den skrællede scooter, der lå der i forvejen.

Christianshavner barndoms minder

Under 400års Christianshavnerfesten blev der, på alle måder, spillet op til fest. Lørdag middag var det troubadouren (tidligere stifter og kunstnerisk leder af Bjørneteateret), Tom Nagel Rasmussen, der, sammen med den fremragende guitarist Angel D Angelov og bag Julie Kyhls glade danser, optrådte på Torvet. Tom (søn af forfatterinden Ester Nagel og den Christianshavnerfødte Halfdan Rasmussen, samt bror til Eik Skaløes kæreste, Iben) sang primært sin fars eviggrønne sange fra hans barndom i 20ernes fattige kvarter omkring Prinsessegade. Om hans indvandrerormor fra Småland, om skolekammeraten Svenner, der blev

mobbet, om flyverdrømme, der blev fostret af Kløvermarkens flyvemaskiner og udlevet med en paraply og et hop fra et tag, omgivet af hujende kammerater, og ikke mindst, om hvordan smådreng, på vej til at blive store dreng, gør sig forestillinger om, hvad det med "bierne og blomsterne" egentlig går ud på. Tjek dem ud på Youtube. Og hvis / når du så bliver fanget af dem, kan du investere i CD'en "og det var det" og drømme dig tilbage til de gode - og ikke altid helt så gode - gamle dage, med eviggyldige barndomsinddringer. Hør bare: (citeret i Christianshavnerliv gennem 400 år, side 247) "Og det var Prinsessegade hvor alle var proletarer og Christian

Konserter på Bådudlejningen

Kira Skov gav en fantastisk dejlig og sammenhængende koncert en aften i august, bandet bestod af Kira Skov, Silas Tinglev, AC Anders Christensen, Oliver Hoiness og Maria Jagd.

Foto: Susanne Mertz

Jacob Gurevitsch, Bastian Sjeldberg og Jacob Andersen spillede en smuk koncert på Bådudlejningen 28 juni.

Foto: Susanne Mertz

THIRION
— CHARCUTERIE & VINS —

BELGISKE SPECIALITETER

CHARCUTERIE
OST, ØL, CHOKOLADE

FROKOST TAKE AWAY

Prinsessegade 50
Tlf: 30 50 42 31
www.thirion.dk

GALERIE HELTH
Besøg vor hjemmeside
www.galeriehelth.dk

Sikk'en herlig festival, Sofie har haft i år...

Ikke blot var vejret fantastisk - men musikken bød også på en uhørt bredde og meget høj kvalitet:

Store stjerner fra udlandet vekslede med toppen af dansk jazz. Og et Big Band på Bolværket blev det også til. På trods af VM i fodbold, var der også rigtig mange gæster. Genrerne spændte over mainstream/

swing (Nulle/Jacob Fischer), bebop og hard-bop (Garzone Hagans/Bergonzy), moderne (Franck/Kaspersen/Dinesen), avantgarde (Mommaas) og lidt af alle genrer (Sophisticated/Thilo). Der bliver noget at leve op til næste år.

Tekst og foto: Sofie

Den garvede veteran Dan Barrett spillede herlig swing sammen med Jacob Fischer

Jerry Bergonzy og Tim Hagans er mastodonter i moderne jazz. I baggrunden Johnny Aamann og Anders Mogensen. Usynlig bag søjlen sidder Carl Winther ved pianoet

George Garzone havde i år valgt at spille med to trommeslagere. (og Emil Bruun på bas). En fantastisk oplevelse, da først Niclas Campagnol og Jacob Høyer havde fået spillet sig ind på hinanden.

**Christianshavns Kanal
Radio Bluestime
Hver mandag 18-19.30
98,9 mhz og 98,8 hyb.
www.ch-radio.dk/netradio**

SEPTEMBER:

Mandag 3.9: Remembering the Queen Of Soul: Aretha Franklin
V/Sahra da Silva

Mandag 10.9: Pianoman Christian Bundgaard and his New Orleans Club
V/Christian Bundgaard

Mandag 17.9: Panild News
V/Troels Panild

Mandag 24.9: Danish Delight. Dr. Jive and his open house
V/Dr. Jive

Radio bluestime holder summertime fra maj, men vender stærkt tilbage mandag den 3. september som sædvanlig kl. 18.30. Keep the blues flame alive!

Hilsen Dr. Jive og bluestimeredaktionen.

Kammermusikken trives

Når kalenderbladet skiftes til september, sker det i Christians Kirke til tonerne af tre markante herrer. Der er nemlig Beethoven, Brahms og Hartmann på programmet, når kirkens 'klassiske husvenner' - Kammermusikforeningen af 1887 - åbner deres 131. sæson med en koncert

ved Trio Westwood den 3. september kl. 19.30.

Kammermusikforeningen har holdt til i Christians Kirke i en rum tid efterhånden - og det kan mærkes, at foreningens koncerter er flyttet til Christianshavn, fortæller bestyrelsesmedlem Dina Gelfer-Jørgensen.

"Christians Kirke er jo et fantastisk rum med en rigtig god lyd. Kirken er let at komme til, og der er mange gode spisemuligheder i nærheden, så koncertgæsterne har mulighed for at udvide aftenen. Og så betyder det bestemt også meget, at vi kan hygge os med te, kaffe og småkager i pausen," fortæller Dina.

Det er dog ikke kun 'hyggen', der er et trækplaster.

"Kirkens store, flotte flygel har bestemt tiltrukket meget dygtige kunstnere, og det har da også inspireret os, når vi sammensætter programmet for en ny sæson," fortsætter Dina.

Kammermusikforeningen af 1887 arrangerer koncerter, der finder sted hver den første mandag i måneden fra september til og med april - og de hilser både løsgængere og medlemmer velkommen. Som medlem får man adgang

til samtlige koncerter med rabat - og som studerende er det gratis at komme ind. Og navnlig de unge er foreningen glade for at have fået mere kontakt med efter flytningen til Christianshavn. Der er nemlig en god kontakt til Christianshavns Gymnasium, og det er skönt, når også den yngre generation suger til sig af kammermusikken, runder Dina af.

Tekst og foto: Kammermusikforeningen

**RABES
HAVE**

Tlf.: 3257 3417

Åbent
Onsdag-Søndag 11-20
Køkken 12-16

tandlægerne
CHRISTIANSHAVN

LONE LANGE | JENS THIEL
DRONNINGENSGADE 48, 1.SAL
1420 KØBENHAVN K

KONTAKT@LONELANGE.DK | KONTAKT@JENSTAND.DK
TELEFON 3257 0019 | WWW.GLADSMIL.DK

LOVENKJÆR A/S

AUT. EL-INSTALLATØR · DETAILSALG · BELYSNING & EL-ARTIKLER

CHRISTIANSHAVNS LOKALE ELEKTRIKER

Torvegade 25 - Tlf. 32 57 25 25

BESØG VORES WEBSHOP WWW.LYS-LAMPER.DK

Mini kunstudstilling ved Vagthuset

Da museer, biblioteker og arkiver for få år siden lagde sine enorme billedsamlinger ud på nettet, opdagede jeg med gode hjælpere bistand, at Christianshavn også har sin egen kunsthistorie og så i fantasien en smukt illustreret bog for mig. Den blev siden forvandlet til en udstilling af de bedste malerier opstillet på bydelens gader og pladser i forbindelse med 400 års jubilæet. Da bogen, udstillingens idé og endelig datoen for opstillingerne af mange grunde ikke kunne realiseres til tiden, viser vi her foran Christianshavns Lokalhistoriske Forenings Vagthus et lille udsnit af den rigdom, vor bydel "ejer", og hvor svært det kan være at realisere den tilsyneladende korte vej fra netværk til gadeplan.

Udvalg og tekst ved historiker og forfatter Kristian Hvidt.

Vi fejrer udstillingen med en reception tirsdag den 28 august kl. 16. Vagthuset Torvegade 75

Så er sommerferien slut og vi er ved at komme os oven på den ære det er at modtage Beboerhusforeningens Christianshavnerprisen 2018.

Plastikposefrit Christianshavn mødes igen d.1 og d.3 lørdag i måneden i Beboerhuset kl.13:00 til vi går hjem.

Det har været en skøn sommer og indimellem er der også blevet hængt poser op i Brugsen eller afleveret poser hos Profiloptyk, Naturpoteket og i Cibi e Vini.

Gruppen har mødtes et par gange (privat, da Beboerhuset jo har haft ferie) i løbet af ferien og trykt logo, strøget og talt om-og fået ordnet verdenssituationen. Nogle damer har også lavet flotte informationsfoldere/sedler og særligt markedslynt. Så forlyder rygter at der er en SymaskineDoktor der ville komme forbi og se på maskinerne, da det efter sigende ikke drejer sig om Raketvidenskab. Damerne ser frem til dette!

Vi fik lavet en stor stak super flotte poser som vi havde med på Christianshavnerdagen d.19/8. Der blev syet poser på stedet, foræret stof, til syning af poser, til dem der ville have det. Vi fik snakket med folk fra nær og fjern om plastik og hvordan man selv kan være med til at gøre noget.

Vi oplevede det som et super skønt arrangement. Alle bliver glade når de får noget brugbart, smukt og miljørigtigt foræret. Personligt synes jeg at mødet med Regitze Tangbattenberg og hendes Bror (der hedder Bror) og deres far, var noget nær toppen. For Regitze fortalte at hun havde været med i konkurrencen om logoet. Og hun fortalte, at der er alt for meget plastik i verden, derfor er det godt at lave poser man kan bruge mange gange....skønt med deltagelse af de nye generationer!!!

Husk at du også er velkommen til at være med. Det er super hyggeligt. Man gør noget godt for sit lokalmiljø/globalmiljø, det er tværfagligt, super dynamisk, informativt og så får man oven i købet søde venner. Alle kan være med og vi mangler folk, så tøv ikke.

(Du kan også finde os på Facebook- vi hedder Plastikposefrit Christianshavn)

Hilsen Tanja Fox

-15%

På ALT* økologi

Hver

Mandag og Torsdag

***Gælder ikke i forvejen nedsatte varer og modermælkserstatning**

Super Brugsen
Christianshavn